

Handläggare
Sara Östling
Telefon: 08-508 27 918**Till**
Idrottsnämnden

Underlag för budget 2023 med inriktning 2024 och 2025 för idrottsnämnden

Förslag till beslut

1. Förvaltningens förslag till underlag för budget 2023 med inriktning 2024 och 2025 för idrottsnämnden godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Marina Högland
Idrottsdirektör

Innehållsförteckning

Underlag för budget 2023 med inriktning 2024 och 2025 för idrottsnämnden	1
Förslag till beslut	1
Ärendet	4
1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	4
1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	4
1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	4
1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	5
2 Nämndens verksamhetsområde	5
3 Sammanfattande ekonomisk analys.....	16
3.1 Drift.....	18
3.2 Investeringar.....	24
4 Lokalförsörjningsplan.....	25
4.1 Sammanfattning	26
4.2 Planeringsförutsättningar	28
4.3 Bedömd hyreskostnadsutveckling.....	29
4.4 Samverkan.....	29
4.5 Kommunal verksamhet - annan än pedagogisk verksamhet	32
4.5.1 Nuläge 31 januari 2022.....	32
4.5.2 Lokalbehov för annan kommunal verksamhet.....	33
4.5.3 Planerade lokalförändringar för år 2023-2030 (första planeringsperioden)	42
4.5.4 Planerade lokalförändringar för åren 2031-2040 (andra planeringsperioden).....	46
4.6 Övrig information	47
4.6.1 Lokaler vars hyresavtal är uppsägningsbara inom tre år.....	47

Ärendet

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år, där budgetåret utgör periodens första år. Inför stadens centrala budgetberedning ska nämnderna därför lämna ett underlag för planering för år 2023 med inriktning för 2024 och 2025. Underlaget ska rymmas inom de planeringsnivåer som kommunfullmäktige beslutade om i samband med att budgeten för 2022 fastställdes. Förvaltningen redovisar i punktform, under respektive inriktningsmål, nämndens strategiska satsningar de kommande åren. Underlaget i övrigt beskriver trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och demografiska förändringar samt effekterna och eventuella behov av åtgärder utifrån detta.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av administrativa avdelningen i samarbete med övriga avdelningar. Ärendet samverkas med förvaltningsgruppen den 25 mars.

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

- Bedriva ett aktivt arbete tillsammans med berörda nämnder för att skapa ett bredare och mer anpassat fritidsutbud för barn och unga med funktionsnedsättning
- Samverka med stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden och kulturnämnden för att öka den fysiska aktiviteten och tryggheten, framför allt i ytterstaden
- Fortsätta verka för trygga och säkra idrottsanläggningar bland annat genom trygghetsskapande åtgärder samt arbetet mot våldsbejakande extremism

1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

- Genomföra särskilda insatser för att nå prioriterade grupper för att öka jämställdheten och jämlikheten inom idrotten
- Utveckla dialogen och samverkan med föreningslivet för att skapa bästa möjliga förutsättningar för deras verksamhet
- Arbeta med insatser för att öka den fysiska aktiviteten i resurssvaga områden
- Fortsätta ta en aktiv roll i det lokala utvecklingsarbetet i stadsdelsområdena och bidra med kunskap inom idrott, hälsa och fritid för barn och ungdomar
- Utveckla aktivitetsutbudet i stadens sim- och idrottshallar för att möta inaktiva som inte nås av föreningslivet
- Genomföra satsningar för ökad simkunnighet
- Fortsätta vara en viktig aktör i arbetet med och utveckling av såväl idrottsevenemang

som övriga evenemang som är relevanta inom nämndens verksamhet

- Skapa synergieffekter genom att inleda samarbeten med externa organisationer
- Effektivisera energianvändningen samt verka för att öka andelen förnyelsebar energi bland annat genom satsningar på solenergi
- Optimera hanteringen av avfall, kemikalier och mikroplaster
- Öka andelen fossilfritt bränsle för tjänstebilar samt fortsätta ersätta arbetsfordon och maskiner med miljövänligare alternativ

1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

- Arbeta strategiskt med ledarskap, kompetensutveckling och successionsplanering
- Kontinuerligt se över viktiga processer, till exempel vid schemaläggning, evenemang, inköp- och avtal samt övrig administration
- Genomföra energibesparande åtgärder i samarbete med fastighetsnämnden
- Hålla nere utgifterna för nyinvesteringar vid beställning till fastighetsnämnden och andra aktörer
- Samverka med fastighetsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, vid planering av nya idrottshallar
- Fortsatt pröva möjligheter att anläggningar byggs med extern finansiering.
- Nya lösningar kan provas för att få in ytor för idrott och rörelse i nya och befintliga stadsdelar
- Genom kategoristyrkt arbete säkerställa att upphandlingar görs på ett smart och effektivt sätt
- Genom IT-utveckling skapa mer funktionella lösningar för idrottsföreningar och andra kunder samt effektivare processer, till exempel inom bokning av lokaler och föreningsstöd

2 Nämndens verksamhetsområde

Idrottsnämnden strävar efter att förbättra folkhälsan genom att fler stockholmare blir fysiskt aktiva. I Stockholm är möjligheterna till rörelse och fysisk aktivitet stor med en miljö som inbjuder till rörelse som flitigt nyttjas av såväl besökare som av stockholmarna själva.

Stockholm erbjuder goda förutsättningar för ett rikt friluftsliv året runt. Närheten till naturen gör det enkelt att utöva naturnära fysisk aktivitet som löpning, skridskoåkning, skidåkning, paddling, klättring och bad. Staden har som målsättning att fler stockholmare ska utöva ett rörligt friluftsliv genom ett utbud av planlagda miljöer såväl som verksamhet och information om friluftsmöjligheterna i staden. Nämnden ska även främja småbåtslivet genom att skapa förutsättningar för fler småbåtshamnar, gästhamnar och daghamnar samt bidra till att fritidsbåtlivet finns med i utvecklingen av staden på ett hållbart och miljöanpassat sätt.

Stockholm är också en modern, levande och inkluderande evenemangsstad som attraherar såväl stora som små idrottssevenemang som är till nytta och nöje för stockholmare, besökare

och näringsliv.

Ökad fysisk aktivitet för en förbättrad folkhälsa

Idrottsnämndens övergripande mål är att fler stockholmare ska vara fysiskt aktiva. Målsättningen grundar sig i ett folkhälsoperspektiv där kunskap om att en viktig bidragande faktor till en förbättrad folkhälsa är att individer tar steget från inaktivitet till någon form av regelbunden fysisk aktivitet. Därför fokuserar nämnden särskilt på att nå grupper som i mindre utsträckning är aktiva, framför allt grupper i barn- och ungdomsåldrarna. Idrottsnämndens mål och arbete mot dessa mål bidrar till måluppfyllelse i Agenda 2030, och då framförallt mål 3 om God hälsa och välbefinnande, mål 5 om Jämställdhet och mål 10 om Minskad ojämlikhet.

Idrottsnämnden arbetar i huvudsak med tre former för idrott/motion för att möjliggöra fysisk aktivitet för stockholmarna – föreningsidrott, övrig organiserad idrott/motion samt spontanidrott. Föreningsidrotten är den organisationsform som aktiverar klart flest barn och ungdomar. Föreningsidrotten når dock fler pojkar än flickor och är ojämlikt utifrån ålder, socioekonomisk bakgrund och funktionsnedsättning när det gäller vilka som är medlemmar. Nämnden ser därför fortsatta behov av att, förutom att stötta föreningslivet, utveckla organiserat idrottande som inte sker i traditionell föreningsregi samt att i större utsträckning möjliggöra för spontanidrott för att uppnå jämställd och jämlik hälsa genom fysisk aktivitet. Det finns även anledning att i större utsträckning rikta resurser och insatser mot de grupper som är prioriterade i det idrottspolitiska programmet.

Barn och unga med funktionsnedsättning rörde sig mindre än andra barn och ungdomar redan innan pandemin och här ser förvaltningen en särskild utmaning i att öka den fysiska aktiviteten. För att möjliggöra en jämlik hälsa behöver nämnden genomföra en stor satsning för att nå fler personer med funktionsnedsättning då signaler tyder på att denna grupp varit särskilt utsatt under pandemin. Det handlar till exempel om marknadsföringsinsatser, kompetenshöjande insatser och att satsa på grundläggande rörelserikedom för att skapa förmågan, förutsättningarna och viljan att vara fysiskt aktiv hela livet.

För att utveckla verksamhet och arbetssätt för att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet fortsätter förvaltningen samarbetet med akademien. Förvaltningen ser att de olika samarbetena kan ge ny, akademiskt validerad kunskap som har potential att utveckla stadens arbete med fysisk aktivitet. För att åstadkomma utveckling med hjälp av akademien bedömer förvaltningen att vissa resurser kommer att behöva avsättas för ändamålet.

I Stockholm genomförs normalt sett flera hundra evenemang om dagen, stora som små, året om. Stadens ambition är att arrangörer ska vilja förlägga sina evenemang till Stockholm och för det krävs resurser och kompetens för att möta de krav som ställs, framför allt på större evenemang. Idrottsförvaltningen är en viktig och engagerad aktör i arbetet och deltar aktivt som en resurs och koordinator för idrottsevenemang inom staden.

Under 2022 inleds ett arbete för att ta fram förslag för pop-up idrottsytor, ytor som tillfälligt kan användas till idrott och rörelse framöver, i staden. Arbetet sker i samverkan med exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna.

Simkunnighet

Idrottsnämndens behov av att genomföra satsningar för ökad simkunnighet kommer under perioden fortsatt vara stort. Kunskap i simning ger en livslång kunskap för ökad livskvalitet, glädje och trygghet i och vid vatten och är dessutom en förutsättning för godkänt avgångsbetyg i grundskolan. Under pandemiåren har en utbildningsskuld byggts upp kopplat till simkoleverksamhet och arbetet med att minimera konsekvenserna kommer kräva särskilda insatser under kommande år. Samverkan med Stockholms Simförbund, Svenska Livräddningssällskapet och Stockholms Parasportförbund är fortsatt prioriterat och kommer att utvecklas under perioden.

Under 2022 ska dessutom en stadsövergripande strategi arbetas fram som beskriver hur stadens nämnder och bolag sammantaget kan arbeta för att stockholmare i alla åldrar ska ges goda förutsättningar att vara trygga i och vid vatten. Strategin ska peka ut stadens viljeriktning men även beskriva övergripande hur staden aktivt ska arbeta med att främja simkunnighet och vattensäkerhet.

Föreningslivet

Förvaltningen ser fortsatt stora skillnader i fysisk aktivitet mellan stockholmarna. Detta tyder på att fler insatser behöver göras för att aktivera personer i de mest inaktiva grupperna. Det ligger också i linje med målen om jämställdhet och jämlikhet i stadens idrottspolitiska program och i Agenda 2030. För föreningsstödet kan det innebära omprioriteringar från generell stöd till riktade insatser för att stimulera fler från de grupper som föreningslivet idag inte når i lika hög utsträckning, till att vara fysiskt aktiva.

Föreningslivet gör stora insatser för att aktivera barn och ungdomar. Det är vårt samhälles naturliga inskolning till livslångt motionerande och fyller därför en viktig funktion för folkhälsan. Inom idrottsrörelsen finns en långsiktig trend att rekrytera barn allt tidigare till verksamheten. De tenderar dock inte att idrotta fler år än tidigare, utan många slutar istället redan i 11-12 årsåldern. Det innebär att föreningsidrott inte blir ett naturligt val för många tonåringar. Staden behöver planera både för hur idrottsrörelsen ska försöka knyta fler tonåringar till sig och för den grupp tonåringar som inte kan eller vill idrotta i förening. Särskilt fokus behöver läggas på att aktivera flickor och ungdomar med funktionsnedsättning och såväl intern som extern samverkan behöver utvecklas.

Pandemin har inneburit stora inskränkningar i föreningarnas möjlighet att genomföra sin verksamhet. Inskränkningarna har drabbat olika föreningar olika hårt. Förvaltningen kommer därför fortsatt följa olika idrotter med särskild påverkan för att få kunskap om eventuella långsiktiga effekter på dessa. En gemensam oro hos många föreningar är att längre påtvingade uppehåll leder till att barn och ungdomar lämnar idrotten permanent. Förvaltningen bedömer dock att framför allt mindre barn samt deras föräldrar har ett sådant stort intresse för organiserad aktivitet i någon form att det inte föreligger någon större risk för ett permanent större medlemsbortfall i dessa åldrar. Däremot kommer tonårsgruppen att studeras noggrant för att särskilt kunna motverka minskad fysisk aktivitet i gruppen. Här blir samverkan med föreningslivet och andra aktörer, exempelvis skolan, viktig.

Förvaltningen bedömer att intresset för regional anläggningssamverkan kan komma att öka efter pandemin. Det kan innebära ökade kostnader för att finansiera stockholmarnas idrottande, framför allt i mindre idrotter, i andra kommuner. Det kan också innebära en intäktsmöjlighet om staden skulle ha någon anläggning som har ett tillräckligt stort intresse hos andra kommuner.

Fler anläggningar när staden växer

Fler anläggningar ger ett utökat behov av resurser för drift och underhåll för att bibehålla och upprätthålla servicen till stockholmarna.

Nämndens åtaganden gällande snötillverkning och spårning för längdskidåkning samt plogning av sjöisbanor har ökat. Detta är verksamhet som är mycket uppskattad av många stockholmarna. Även antalet fotbollsplaner med konstgräs har utökats vilket innebär att efterfrågan på snöröjda fotbollsplaner på vintern har ökat. Utvecklingen är positiv och under pandemin har efterfrågan på utomhusidrotts- och rekreationsmiljöer ökat ytterligare, vilket väntas ge en bestående effekt även efter pandemin. Men det kräver också resurser i form av maskiner och personal samt medför behov av underhållsåtgärder på grund av ökat slitage.

Motionsspår kommer högt upp på listan över önskade anläggningar bland ungdomar och vuxna i Stockholm. Det är därför viktigt att dessa utvecklas och hålls attraktiva och trygga. Till följd av pandemin, och de åtgärder som vidtagits för att begränsa smittspridningen, har många stockholmarna hänvisats till att till stor del bedriva fysisk aktivitet utomhus. Det är än så länge svårt att ha kännedom om varaktigheten av de beteendemönster som pandemin gett upphov till, men det finns skäl att anta att efterfrågan på attraktiva miljöer för fysisk aktivitet utomhus kommer vara fortsatt hög under kommande år, vilket behöver beaktas i planeringen av nya anläggningar.

Skridskoåkning är en mycket populär fritidsaktivitet för stockholmarna. Nämnden tillhandahåller naturis, konstfrusen is samt plogning av på sjöisar när förutsättningar finns. En överenskommelse med Huddinge-, Tyresö- och Haninge kommun finns om en plogad bana på Drevviken som är två mil lång. I planeringen ligger även att installera fler kylslangor i bollplaner för att kunna erbjuda mer konstfrusen is vilket kommer kräva mer resurser för att sköta.

Även flera nya idrottshallar planeras färdigställas under perioden, exempelvis Ulvsunda som även kommer inkludera en större publikhall med stor läktarkapacitet. De nya hallarna kommer att kräva resurser i form av utrustning och personal.

Fastighetskontoret och idrottsförvaltningen konstaterar att behovet av renoveringar/reinvesteringar i befintliga anläggningar är mycket stort. Under de kommande åren planeras och utförs flera större renoveringar, så som Eriksdalsbadet och Vällingby sim- och idrottshall.

Näringslivsfrämjande arbete och näringslivssamverkan

Idrottsnämnden har i uppdrag att öka den externa medverkan vid byggnation av idrottsanläggningar för att långsiktigt säkerställa stadens förmåga att tillhandahålla lokaler för stadens

idrottsutbud. Idrottsnämnden har inrättat en lotsfunktion i syfte att skapa goda förutsättningar och processer för externa aktörer i mötet med staden. Likaså ska nämnden synliggöra stadens ambition och kontaktvägar för privata aktörer som vill bygga idrottsanläggningar. Nämnden verkar för samarbeten med flera intressenter, fastighetsägare och byggaktörer för samarbetsprojekt där inhyrningar kan bli möjliga för att extern finansiering ska kunna komplettera och avlasta stadens totala investeringsvolym. Intresset från externa aktörer för att investera i samhällsfastigheter generellt och idrottsanläggningar specifikt bedöms överlag som stort under kommande år. Samverkan med externa aktörer förväntas bidra till att fler ändamålsenliga anläggningar kan tillkomma under kommande år, vilket innebär förbättrade förutsättningar för att kunna tillgodose behovet av idrottsytor i den växande staden. Ett exempel på ett projekt som är specifikt utpekad i detta sammanhang är en ny sim- och idrottshall i Västertorp, där extern finansiering kan bidra till att minska stadens egna investeringsutgifter. Idrottsnämnden hyr i dagsläget majoriteten av alla idrottsanläggningar av fastighetsnämnden men har även hyresavtal med andra fastighetsägare. I den utveckling som staden går till mötes genom lotsfunktionen för etablering av nya anläggningar ser förvaltningen en möjlighet att stärka samarbetet och kommunikationen med den del av näringslivet som berörs.

Kategoristyrkt arbete för hela staden bidrar till smartare och effektivare inköp och upphandlingar och förenklar samordning av inköp för nämnden. Under kommande år ska förvaltningen arbeta vidare med avtalsförvaltning och genomföra tätare dialoger med leverantörer. Idrottsförvaltningen ska även fortsätta att samverka med övriga förvaltningar exempelvis genom fler gemensamma upphandlingar.

Idrottsförvaltningen verkar aktivt genom personell resurs i projektet *VM/EM Stockholm* som är placerat på Stockholm Business Region och Visit Stockholm. Genom projektet förstärks och utvecklas stadens arbetssätt med stora evenemang på ett betydande och hållbart sätt, vilket sannolikt kommer förstärka såväl samarbetet inom staden, med idrotten och inte minst med det lokala näringslivet. Inom projektet finns ett starkt fokus på stadens åtaganden kopplat till arrangörsavtal, och destinationsutveckling. Båda delarna, enskilt och i kombination, kommer erbjuda flera nya möjligheter och samarbeten för stadens besöksnäring och övrigt näringsliv.

Idrottsnämnden samverkar och stödjer flera både större och mindre evenemang som inte inryms i *VM/EM Stockholm*, och som individuellt har olika möjligheter att både påverkas av och samverka med det lokala näringslivet. Arbetet i projektet *VM/EM Stockholm* kommer sannolikt att bana väg för nya arbetssätt och en positiv inställning från stockholmare, affärshandeln, idrott/ideell verksamhet och övrigt näringsliv i staden.

Äldrevänlig stad

Stockholms stad har tagit fram en handlingsplan för en äldrevänlig stad, beslutad av kommunfullmäktige i maj 2021, i enlighet med Världshälsoorganisationen, WHO:s, modell där ökad samverkan ska leda till att äldre ska uppleva att de har ett självständigt liv med god livskvalitet och en god hälsa.

Arbetet med en äldrevänlig stad utgår från en baslinjemätning som utgjort en utgångspunkt för en treårig handlingsplan som ska kunna följas upp. Idrottsnämnden har under 2021 tagit fram en handlingsplan för att stärka hälsan hos äldre genom fysisk aktivitet. Handlingsplanen tar avstamp i *Handlingsplan för en äldrevänlig stad* och den stadsgemensamma bottenplatta som har tagits fram av äldrenämnden. Handlingsplanen innehåller aktiviteter hur samverkan ska öka äldres delaktighet och inflytande och hur detta ska genomsyra utvecklingsarbetet och hur samverkan inom och utom staden ska ske och hur forskningen involveras/ används i utvecklingsarbetet. Utöver det beskrivs också hur nämnden avser att stärka kommunikationen och informationen kring stadens arbete för att vara en äldrevänlig stad och de aktiviteter som genomförs.

Stadens idrottsanläggningar är viktiga mötesplatser där det skapas och upprätthålls sociala relationer, god hälsa och hälsofrämjande rutiner för äldre/seniorer. Genom att erbjuda aktiviteter som anpassas för målgruppen ökar äldres förutsättningar att komma igång och att fortsätta med hälsosamma vanor livet ut. Stadens simhallar erbjuder redan idag många möjligheter till fysiska och sociala aktiviteter, vilket kan handla om att simma, träna på gym, gå en kurs eller delta i gruppträning. Genom att rikta och anpassa aktiviteter till seniorer i den egna verksamheten avser idrottsnämnden att nå nya deltagare som är i behov av en lägre tröskel för att de ska uppleva självförtroende och motivation till att ta steget att uppsöka och fortsätta att delta i nämndens aktiviteter. Träning i grupp med instruktör avser att skapa trygghet, social samvaro och möjliggör för äldre att bryta ensamhet och social isolering.

Nämnden har två stödformer som syftar till att aktivera personer över 65 år. Idrottsbonus kan ges till föreningar som aktiverar olika prioriterade grupper, bland annat personer över 65 år. Dessutom kan medlemsaktivitetsstöd också sökas för personer över 65 år.

I samarbete med äldrenämnden ska idrottsnämnden utveckla arbetet med förebyggande hälsoåtgärder samt verka för genomförande av Agenda 2030:s 17 globala hållbarhetsmål. De mål som kan kopplas till idrottsnämndens arbete med att främja hälsa hos äldre är främst mål 3 om *God hälsa och välbefinnande*, ett mål som är beroende av goda framsteg inom andra målområden som till exempel mål 4 om *God utbildning för alla* i syfte att främja ett livslångt lärande för alla, mål 5 om *Jämställdhet*, mål 10 om *Minskad ojämlikhet* som beskriver värdet av ett jämlikt samhälle som bygger på principen om allas lika rättigheter samt mål 11 om *Hållbara städer och samhällen*.

Trygghet och säkerhet

Trygghet innebär att känna tillit till sina medmänniskor och att känna säkerhet. För att känna sig trygg krävs även en avsaknad av rädsla, oro och risk. Känslan av trygghet är en viktig förutsättning för att få fler stockholmare, och framför allt stadens prioriterade grupper, att börja idrotta eller motionera vilket är ett av nämndens uppdrag.

Utmaningarna inom trygghetsområdet gör att varje enskild verksamhet, nämnd eller bolagsstyrelse ofta har begränsat handlingsutrymme att agera på egen hand. Därför är det av största vikt att det finns en väl fungerande samverkan i det dagliga arbetet, både internt och externt

med relevanta aktörer. Stockholms stad samverkar med Polisen, Region Stockholm, näringslivet och civilsamhället. Förvaltningen utgör där en viktig del i det stadsövergripande trygghetsarbetet likväl som i det lokala. Genom samverkan med andra aktörer, god planering och förebyggande åtgärder kan brott och ordningsstörningar förebyggas. Detta sker genom ett aktivt arbete med säkerhetsfrågorna, både centralt och vid anläggningarna där anläggningsråden är ett viktigt forum där trygghetsfrågor kan tas upp samt genom kontinuerliga utbildningsinsatser för förvaltningens medarbetare.

Trygghetsfrågor i den offentliga miljön har fått allt större fokus. Idag förekommer i vissa områden en situation som är otrygg och oacceptabel för barn och unga som vill utöva sin idrott. Idrottsförvaltningen ska erbjuda en trygg och säker idrotts- och friluftsmiljö för anställda, besökare och omgivning. Detta innebär att arbetet med situationell prevention, som handlar om att förhindra eller försvåra att brott begås genom att förändra den aktuella platsen eller situationen där brott kan begås, behöver intensifieras. Genom att identifiera, förebygga och hantera risker, störningar och skador kan åtgärder sättas in i ett tidigare skede i syfte att på så sätt förebygga fortsatta händelser.

Platsutveckling för ökad trygghet ger en möjlighet att skapa ökad trygghet för främst de som deltar i idrottsaktiviteter i stadens idrottsanläggningar. Arbetet utvecklas löpande där bland annat stadens nätverk för gemensamma kommunikativa insatser om trygghets- och säkerhetsfrågor är en viktig del.

Exempel på trygghetsskapande åtgärder som kan bidra till att öka såväl den faktiska som den upplevda tryggheten i och kring stadens anläggningar innefattar förbättrad belysning, röjning av sly samt andra åtgärder som syftar till att öka antalet besökare på anläggningarna, till exempel uppförande av utegym eller andra aktivitetsytor.

Idrottsnämndens ambition är att öka tryggheten vid stadens idrottsanläggningar och ska kontinuerligt söka trygghetsmedel från stadens centrala medelsreserv för nämndens egna anläggningar samt att samverka med fastighetsnämnden i ansökningar som berör anläggningar som de ansvarar för. Nämnden planerar att åtgärda anläggningar och platser där trygghetsbrister identifierats genom exempelvis trygghetsvandringar eller dokumenterad otrygghet utifrån dialog med relevanta aktörer vid varje specifik plats. Trygghetsbrister kan även i sin tur identifieras antingen genom rapporterade incidenter eller genom att utövare, besökare eller anläggningspersonal noterat områden på anläggningarna där fysiska åtgärder skulle kunna bidra till en ökad upplevd trygghet.

Förvaltningen ser ett behov av ökade resurser för bemanning och andra insatser för att säkerställa att de inte är eller upplevs som otrygga av besökare. Förvaltningen ser också ett behov av att vidareutveckla samarbetet med stadens särskilda team av mobila ordningsvakter. Ordningstvakterna kan i större utsträckning närvara vid otrygga platser efter behov i trygghetsskapande syfte.

Våldsbejakande extremistiska rörelser ökar sin närvaro i det offentliga rummet och ges stort massmedialt utrymme. Globalisering och digitalisering ökar möjligheterna för att sprida propaganda och falsk information. Kompetensen kring att upptäcka tecken på radikalisering och förekomst av våldsbejakande extremism ökar i staden men fortsatt utbildning kring fenomen och miljöer krävs.

Stadens demokrativillkor har medfört ökade kontroller och mer uppgifter som ska inhämtas vid ansökan och redovisning av föreningsstöd. Eftersom förvaltningen handlägger stora mängder stöd varje år har arbetsbelastningen kopplat till handläggningen ökat relativt mycket

Miljö och klimat

Idrottsnämnden strävar efter att söka nya alternativ och lösningar för att åstadkomma en hållbar och miljövänlig utveckling för Stockholm. Nämndens arbete beskrivs mer detaljerat i Idrottsnämndens miljö- och klimathandlingsplan.

Energianvändning

Idrottsnämnden är beställare av en del av de energibesparande åtgärderna som fastighetsnämnden gör i befintligt anläggningsbestånd. Nämndens målsättning med energieffektiviseringen är att minska koldioxidutsläppen med 300 ton fram till år 2023 vilket ligger i linje med stadens uppsatta mål i klimathandlingsplanen. Idrottsnämndens energiarbete löper kontinuerligt genom en ständig uppföljning av energianvändningen och de planerade satsningarna i form av energiprojekt för att ständigt ligga i fas med stadens klimatmål som också uppdateras i förhållande till de nationella klimatmålen och det internationella klimatmålet i Parisavtalet om att minska utsläppen av växthusgaser med upp till 95 procent fram till 2050. I samarbete med fastighetsnämnden kommer satsningen på energieffektivisering fortsätta vara hög under de kommande åren för att skapa förutsättningar för att nå upp till målen i klimathandlingsplanen och mål 7 om *Hållbar energi för alla* i Agenda 2030. Nämndens strategi för att nå upp till stadens mål om minskad energianvändning beskrivs i Idrottsnämndens miljö- och klimathandlingsplan som även inkluderar en lista med planerade energieffektiviseringsåtgärder. Satsningen på energieffektivisering föreslås ske genom energiprojekt som inriktas mot att minimera energiförluster, återvinna och återanvända energin samt byte till ny effektiv energiutrustning.

Produktion av förnyelsebar energi

Förvaltningen planerar att i samarbete med fastighetskontoret anlägga fler solceller och solfångare. Tekniken bakom solenergi har under de senaste åren blivit mer lönsam och effektiv. Dessutom medför utvecklingen av lagringsbatterier att det går att dimensionera ännu större solcellsanläggningar och därmed öka nyttjandet av solenergi. Förvaltningen planerar att anlägga fler solcell och solfångare vid idrottsanläggningar vilket beräknas producera 900 MWh per år motsvarande en tredubbling av nämndens nuvarande produktion av solenergi fram till 2025. Förvaltningen har under 2021 undersökt möjligheten att anlägga småskaliga vindkraftverk vid idrottsanläggningar framför allt vid utomhusbad och idrottsplatser och kommit fram till att det inte är ekonomiskt lönsamt att anlägga småskaliga vindkraftsverk med de vindförhållanden som råder i Stockholm. Förvaltningen ska tillsammans med fastighetskontoret följa

utvecklingen av vindkraft under de kommande åren.

Transportmedel

Klimatet kräver en omställning av transporter och resor. Idrottsnämnden strävar därför efter en miljöanpassad vägtrafik i Stockholm. Förvaltningens fordon utgörs främst av tjänstefordon, men även av en hel del arbetsfordon och maskiner av olika slag. Även om förvaltningens samtliga tjänstebilar idag är klassade som miljöbilar fortsätter nämndens arbete för att aktivt minska miljöpåverkan vid transporter. Förvaltningens målsättning är att inom de närmaste tre åren minska användningen av fossila bränslen vid transporter som sker med förvaltningens tjänstebilar och arbetsfordon. Omställningen till fossilbränslefria arbetsfordon och maskiner har påbörjats där förvaltningen blev först i Sverige med att integrera eldrivna lastbilar och ismaskiner för att drifva anläggningar. Processen att ställa om till fossilbränslefria arbetsfordon och maskiner kommer att löpa kontinuerligt under de kommande åren i syfte att minska klimatpåverkan från transporter inom idrottsverksamheten. Nämnden kommer även att bidra till att utveckla infrastrukturen för elbilar och elbåtar och planerar att installera flera laddstolpar inom idrottsverksamheten med start år 2022.

Kemikalier

Förvaltningens målsättning är att alla kemiska städprodukter från samtliga idrottsanläggningar ska registreras i stadens kemikalieregister. Utöver registrering ska förvaltningen bevaka kemikalieanvändningen för att säkerställa att alla produkter som innehåller utfasningsämnen plockas bort från verksamheten.

För att komma åt problemet med kemikalieutsläpp från fritidsbåtarna och motverka dess spridning i Mälaren har nämnden i uppdrag att bidra till fler båtbottentvättar i Mälaren. Förvaltningen ser över möjligheten att samverka med intresserade båtklubbar då det bedöms vara den bästa och mest kostnadseffektiva lösningen som också kan bidra till en geografisk spridning av båtbottentvättarna. Nämndens strategi för arbetet med kemikalier kopplas till mål 11 om *Hållbara städer och samhällen* och mål 12 om *Hållbar konsumtion och produktion* i Agenda 2030.

Plast och mikroplaster

Idrottsförvaltningen arbetar kontinuerligt med frågan i syfte hitta nya lösningar och begränsa inverkan av plastmaterial på miljön från idrottsverksamheten. Arbetet ska intensifieras under de kommande åren genom initiering av flera åtgärder. Det omfattar bland annat att etablera en intern granulatåtervinningsprocess, sprida information om hur en hållbar hantering av granulat och minskad spridning ska åstadkommas vid konstgräsplanerna samt fasa ut användningen av SBR granulat och endast använda återvinningsbar granulat vid omläggning av konstgräsplaner. Inriktningen under de kommande tre åren blir att hitta alternativa material till plast som skulle kunna ersätta och bevara den funktionalitet som konstgräs har samtidigt som mängden plast som används inom idrottsverksamheten ska fortsätta minska. Inom de kommande tre åren strävar nämnden efter att anlägga konstgräsplaner gjorda av återvunnen plast och av andra mer miljövänliga material. Idrottsnämndens ambition är att möta efterfrågan om fler

konstgräsplaner genom att välja alternativ med godkända spelegenskaper och minimal inverkan på miljö och hälsa. Detta genom att skärpa miljökraven och därmed driva marknaden till att utveckla konstgräset till en hållbar produkt utan miljöpåverkan. Detta under förutsättning att det inte sker någon större påverkan på de ekonomiska förutsättningarna vid anläggning av konstgräs.

Avfallshantering

Inom avfallsområdet som utgör en viktig del av stadens miljöarbete planeras flera åtgärder som ger möjlighet att begränsa klimatpåverkan, bidra till ett rikt odlingslandskap och till att uppnå en giftfri miljö i Stockholm. I enlighet med stadens nya avfallsplan 2021-2024 planeras nämnden att under de kommande tre åren etablera källsortering i alla bemannade anläggningar, utöka matavfallsåtervinningen i samtliga anläggningar där matrester kan förekomma och minska andelen farligt avfall till mindre än 0,3 viktprocent av den totala mängden avfall.

På grund av miljökrav behöver det tillkomma fler latrintömningsstationer för fritidsbåtar på strategiska platser. I stadens miljöprogram har det med utgångspunkt från rådande krav initialt identifierats ett behov om totalt tio stationer. För att uppnå detta behöver ytterligare en station tillkomma som förvaltningen utreder möjligheten att anlägga vid Slussen när den öppnar för båttrafik. Syftet med latrintömningsstationerna är att motverka spridningen av fosfor och kväve som bidrar till övergödning i Mälaren.

Kompetensförsörjning

Förvaltningen är en utpräglad driftorganisation. På lång sikt behöver förvaltningen utveckla sin organisation i takt med nya krav, politiska uppdrag och att bransch/idrottsliv som utvecklas. Inriktningen bör vara att förstärka förvaltningens strategiska förmåga och samtidigt bibehålla genomförarkraften.

För att kunna möta verksamhetens behov av förändringar och förverkliga nämndens uppdrag under de kommande åren fortsätter förvaltningen arbeta strategiskt med kompetensutveckling och successionsplanering. Medelåldern i idrottsförvaltningen är 44 år. I och med den höjda pensionsåldern förväntas medelåldern i förvaltningen höjas de kommande åren. För att möjliggöra ett långt och hållbart arbetsliv för alla medarbetare behöver förvaltningen arbeta vidare med flexibla arbetssätt, hållbara arbetsscheman samt att främja ökad rörlighet mellan anläggningarna.

Fördelningen mellan kvinnor och män bland förvaltningens månadsavlönade medarbetare är 38/62 men skillnaden i fördelning mellan olika yrkesgrupper är ojämn. Arbetet för att uppnå en jämnare könsfördelning inom förvaltningens olika befattningsgrupper kommer att fortskrida de kommande åren.

En del i chefsförsörjningsprocessen är att idrottsförvaltningen i samverkan med staden deltar i till exempel chefsutvecklingsprogram och programmet *Framtida chef*. Den stadsgemensamma chefsprofilen tillsammans med implementeringen av ledarskapsmodellen *Full range leadership model* ska bidra till att stärka cheferna ytterligare i deras viktiga uppdrag. Ledarskapet ska präglas av tillit, mod och en tydlig kommunikation. Förvaltningen arbetar kontinuerligt

med att utveckla uppdrag, organisationskultur och arbetssätt. Genom att genomföra de organisationsanpassningar som krävs säkerställer förvaltningen en effektiv och ändamålsenlig organisation både på kort och lång sikt. Under kommande år optimeras chefstruktur och styrning för att kunna driva strategisk utveckling och producera goda resultat. Detta kommer ställa krav på chefernas förmåga att leda i förändring samt att ha ett långsiktigt tänk och planering för att utveckla, behålla och rekrytera rätt kompetens.

Alla som besöker nämndens verksamheter ska erbjudas god tillgänglighet och ha lika möjligheter att nyttja förvaltningens resurser. För att uppnå förvaltningens vision om *ett Stockholm där alla vill och kan röra på sig* är det därför av yttersta vikt att samtliga medarbetare levererar bra service och ger ett välkomnande och respektfullt bemötande till alla som besöker stadens idrottsanläggningar. De förvaltningsövergripande insatser som har gjorts inom området service- och bemötande kommer också att fortgå och än mer integreras i det systematiska arbetet i verksamheterna.

Både besökare och medarbetare i nämndens verksamheter ska erbjudas trygga och säkra anläggningar. Det är därför angeläget att upprätthålla en hög kunskapsnivå inom hjärt- lung- räddning, systematiskt brandskyddsarbete respektive vattenlivräddning för medarbetare på idrottsanläggningarna. Att stärka kompetensen hos medarbetarna vad gäller rutiner kring hantering av hot- och våldssituationer är ett ständigt pågående arbete och här utgör även incidentrapporteringen ett område där kompetensen blir fortsatt viktig att upprätthålla.

Arbetet med att bygga en kultur där återkoppling genom uppföljning och utvärdering är en integrerad del av det dagliga arbetet kommer framöver att vara fortsatt aktuellt, liksom att tydliggöra hur var och ens arbete på förvaltningen bidrar till måluppfyllelsen i stort. I det arbetet kommer den interna kommunikationen att utgöra en viktig funktion.

Hälsofrämjande arbete

Chefer och arbetsledare kommer att stärkas inom arbetsmiljöområdet bland annat genom att ges förutsättningar att aktivt arbeta förebyggande för arbetsplatser fria från diskriminering och för att främja ett långsiktigt hållbart arbetsliv. Förvaltningen arbetar för att fortsatt förbättra systematiken i arbetsmiljöarbetet och uppföljning därav.

För att alla medarbetare i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering ska få det stöd de behöver fortsätter förvaltningen arbeta förebyggande. De verktyg som förvaltningen tillämpar är tidiga hälsosamtal och individanpassade handlingsplaner. Därtill ges chefer kunskapshöjande insatser i förebyggande rehabiliteringsarbete med fokus på att fånga upp tidiga signaler på ohälsa. Under de kommande åren kommer den plan för förvaltningens långsiktiga interna hälsofrämjande arbete som nu utarbetas att verkställas.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

Nämndens ekonomiska situation påverkas i hög utsträckning av följande faktorer: simhallarnas besöks- och intäktsutveckling, utveckling av intäkterna för planhyror samt investeringar som medför ökade drift- och lokalkostnader.

Idrottsnämndens verksamheter har påverkats i hög grad av spridningen av coronaviruset och Covid-19 under 2020 och 2021. Även i början av 2022 påverkades nämndens verksamhet av pandemin till följd av hög smittspridning och restriktioner men nu ser det bättre ut och förhoppningen är att resten av 2022 blir ett mer normalt år. Simhallarnas intäkter kommer till viss del även påverkas under 2022 till följd av låg försäljning 2021. Långsiktiga konsekvenser av pandemin för nämndens verksamhet är fortfarande svåra att överblicka, till exempel om alla kommer att träna och motionera på samma sätt som tidigare. Även föreningslivet har påverkats på olika sätt under pandemin både ekonomiskt och verksamhetsmässigt vilket kan få konsekvenser för förvaltningens intäkter och kostnader, till exempel för föreningsstöd.

De ekonomiska förutsättningarna i ärendet utgår från ett normalläge och att pandemin inte kommer att påverka nämndens verksamhet i någon större utsträckning framöver.

Under pandemin och strax innan har flera nya anläggningar öppnat eller öppnat efter upprustning till exempel flera idrottshallar, konstgräsplaner, Järvabadet och Forsgrénsska badet. Det är först under 2022 och 2023 som verksamhet förhoppningsvis kommer kunna bedrivas normalt och de ekonomiska flödena blir tydliga.

Inför 2022 infördes nolltaxa året runt för föreningar som uppfyller kriterierna för nolltaxa. Utöver minskade intäkter medför det extra kostnader för nämnden för ökad verksamhet under ickesäsong. Det handlar till exempel om ökade personalkostnader för skötsel av vinterplaner och längre säsonger för ishallar, ökade bokningar i idrottshallar under sommaren med mera. Ökad användning av ishallar och uppvärmda konstgräsplaner under ickesäsong medför även ökade kostnader för el och värme.

Inom utomhusidrotten var läget ansträngt redan innan nolltaxa infördes året runt. Detta till följd av ökad verksamhet under flera år. Ett stort behov finns av utökad budget för personal för att få ihop arbetsscheman med mera.

I maj 2022 kommer Högdalens sim- och idrottshall öppna åter efter att varit stängd för upprustning. Innan stängningen var driften inte i idrottsnämndens regi vilket gör intäkt- och kostnadsprognoser osäkra.

Eventuellt kan ytterligare avbrott på grund av underhållsarbeten behöva ske i några simhallar under perioden, exempelvis Eriksdalsbadet, Husbybadet samt Vällingby sim- och idrottshall. Ombyggnationerna ökar trycket på övriga simhallar utan att antalet kunder ökar totalt sett.

Under 2023-2025 beräknas nya anläggningar tas i drift, vilket medför driftkostnader under kommande budgetperiod.

Sammantaget innebär detta även att förvaltningen ser ett behov av en utökad investeringsbudget för maskiner och inventarier under 2023-2025. Förvaltningen anser att det är viktigt att utökad budget medges när nya anläggningar öppnar. Om förvaltningen inte kan byta ut utslitna maskiner och inventarier i behövlig takt kommer skötseln av befintliga anläggningar och möjligheterna att uppnå beslutade miljömål att påverkas negativt. Även inom friluftssamheten finns ett stort behov kommande år.

Behovet av utökad investeringsbudget kommer även att medföra ökade kapitalkostnader inom driftbudgeten.

Hyreskostnaderna utgör en väsentlig del av nämndens budget och har därmed stor påverkan på de ekonomiska förutsättningarna. Utvecklingen av hyreskostnaderna påverkas till stor del av den beslutade investeringsvolymen för nybyggnation och upprustning. Nämndens kostnad för hyror beräknas öka med relativt stora belopp under budgetperioden. Därutöver tillkommer även ökade hyreskostnader under budgetperioden för anläggningar som hyrs av andra hyresvärdar än fastighetsnämnden.

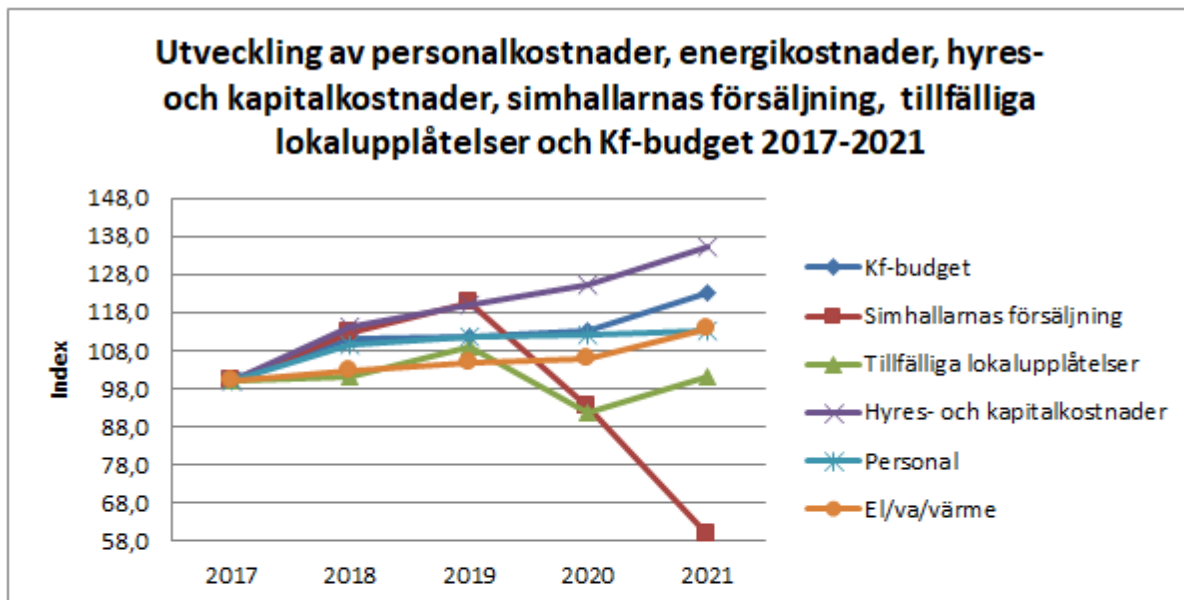
SISAB och fastighetsnämnden hanterar utredningskostnader i tidigt skede på olika sätt. När SISAB bygger eller i de fall det blir aktuellt att bygga anläggningar med extern finansiering belastar utredningskostnader med mera idrottsnämndens driftbudget initialt.

Flera lösningar med extern finansiering av olika aktörer utreds och projekteras för närvarande, exempelvis för Västertorps sim- och idrottshall, idrottshall i Slakthusområdet, idrottshallar inom Herbariet 2, renovering av Brännkyrkahallen, samt ishall på Sättra IP. Utöver nämnda projekt pågår även ett projekt där nämnden ska hyra in idrottshallar i det före detta ölbryggeriet i Ulvsunda av St:Erik Markutveckling AB. För dessa projekt kan det uppstå kostnader för utredningar och detaljplaner i ett tidigt skede för idrottsnämnden. Utöver detta finns även ett behov av att anpassa organisation och kompetens till det nya uppdraget och specialkompetens kan behöva köpas in vid behov.

3.1 Drift

Intäkt- och kostnadsutveckling 2017-2021

Diagrammet och tabellen nedan visar utvecklingen under åren 2017-2021 för personalkostnader, energikostnader, simhallarnas försäljningsintäkter, hyres- och kapitalkostnader och tillfälliga lokalupplåtelser jämfört med kommunfullmäktiges budget.

Mnkr

Intäkt-/kostnadsslag*	2017	2018	2019	2020	2021
Kf-budget	643,8	714,3	718,2	729,2	792,7
Simhallarnas försäljning	124,6	140,4	150,2	116,2	74,2
Tillfällig lokalupplåtelser	102,4	103,5	111,4	94,0	103,3
Hyres- och kapitalkostnader	365,2	416,3	438,6	457,2	494,3
Personal	229,7	252,1	256,2	257,5	260,2
El/va/värme	78,5	80,8	82,4	82,9	89,4

* I simhallarnas försäljning ingår försäljning av årskort, engångskort, rabattkort, varor, kurser, simskola m.m. Tillfälliga lokalupplåtelser består huvudsakligen av planhyror.

Större delen av nämndens nettobudgetökning de senaste åren beror på ökade hyreskostnader och personalkostnader. Under 2021 var inte ökningen av personalkostnader så stor till följd av minskad verksamhet på grund av pandemin. Ökningen av intäkter för planhyror till och med 2019 beror främst på att nya idrottshallar tillkommit. Planhyrorna för 2020 och 2021 har påverkats av pandemin. Ökningen 2021 berodde främst på ökad efterfrågan till följd av extra föreningsstöd som ersatte föreningarna för det som fakturerats under ickesäsong. Ökningen av simhallarnas försäljning 2017-2019 beror främst på att anläggningar öppnat åter efter att varit

stängda för renovering. Under 2020-2021 föll intäkterna för simhallarnas försäljning kraftigt till följd av pandemin, under 2021 var simhallarna stängda för allmänheten under en stor del av året.

Driftbudgetkonsekvenser av pågående och planerade investeringar hos fastighetsnämnden (exklusive hyreskostnader)

Kostnader och intäkter under budgetperioden kommer att öka som en följd av investeringar i nya anläggningar. Under budgetperioden 2022-2025 kommer flera anläggningar att driftsättas, exempelvis en ny BMX-bana, nya konstgräsplaner med isbanor och en ny ishall på Mälarhöjdens IP. Därutöver kommer även flera konstgräsplaner omläggas varje år. Detta har en relativt stor påverkan på driftbudgeten. Beräknad minskande årlig nettokostnad avseende anläggningar som driftsätts under perioden 2022-2025 jämfört med nettokostnaden 2022 är cirka 0,6 mnkr. Att det är en minskning beror på Högdalens sim- och idrottshall samt att ingen ökning är medräknad för Mälarhöjdens ishall som till att börja med är en ersättning för Sättra ishall innan en ny byggs.

I beräknad effekt ingår inte vissa projekt, till exempel Stadshagens IP/Kristinebergs IP och upprustning av simhallar som kommer att påverka driftkostnaderna under perioden. Dessa effekter inkluderas inte nu eftersom det fortfarande är osäkert hur nettokostnaden kommer att påverkas och från och med när. Däremot ingår en ökad personalkostnad avseende Gubbängens skridsko- och bandyhall eftersom det visat sig att behovet är större än vad som beräknades inför att hallen öppnades.

Utvecklingen av simhallsintäkterna, som har stor inverkan på nämndens ekonomi, påverkas av pågående ombyggnationer men även av oplanerade åtgärder till följd av allt äldre anläggningar. Under den tid sim- och idrottshallarna är stängda för renovering påverkas både intäkter och kostnader.

Flera ytterligare simhallar och utomhusbassänger är i behov av upprustning. Under perioden är Eriksdalsbadet, Husbybadet och Vällingby sim- och idrottshall i behov av upprustning. Mest påverkan på ekonomin kommer en upprustning av Eriksdalsbadet att få. Upprustningen är planerad att ske i etapper för att minimera påverkan på verksamheten. Eriksdalsbadet står för en mycket stor andel av nämndens intäkter vilket medför att de ekonomiska konsekvenserna kommer att bli stora, troligtvis med start redan 2023. Budgeterade intäkter för 2021 för Eriksdalsbadet var 25,6 mnkr. Om ovan nämnda anläggningar behöver stänga helt eller delvis under eventuell upprustning kommer nettopåverkan bli större än vad som redovisas i detta ärende för 2023-2025.

I *bilaga* redovisas beräknade driftbudgetkonsekvenser av investeringar med mera.

Driftbudgetkonsekvenser av övriga projekt

Uppdraget kring samplanering innebär att SISAB, fastighetskontoret, utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen har ett nära samarbete för planering av fullstora hallar.

Under budgetperioden kan det bli aktuellt att idrottsnämnden tar beslut som innebär att anläggningar byggs med extern finansiering. Exempel på projekt som kan bli aktuella för genomförandebeslut och eventuell färdigställande under 2024-2027 är en idrottsanläggning med flera idrottsytor i Ulvsunda, nya ishallar på Sättra IP, nya idrottshallar i Herbariet 2 och Slakthusområdet, upprustning av Brännkyrkahallen, multihall i Vårberg samt Västertorps sim- och idrottshall. Om alla dessa projekt genomförs kommer de få stor inverkan på nämndens nettobudget 2024-2027, uppskattad tillkommande årlig nettokostnad är cirka 200 mnkr. Om upprustning av Brännkyrkahallen påbörjas 2023-2024, kommer nämndens intäkter och kostnader påverkas under tiden hallen är stängd. Nya anläggningar beräknas påverka budgeten från och med 2024 och framåt.

Utredningskostnader när idrottsnämnden beställer anläggningar från annan aktör än fastighetsnämnden

SISAB och fastighetsnämnden hanterar utredningskostnader i tidigt skede olika. Idrottsnämnden har inte tidigare haft några kostnader för utredningar eftersom de ingått i projekten hos fastighetsnämnden. SISAB fakturerar utredningskostnaderna löpande fram till och med inriktningsbeslut. Det är svårt att uppskatta storleken på de utredningskostnader som kommer att direktfaktureras av SISAB, men uppskattningsvis handlar det om 3-5 mnkr per hall.

I eventuella projekt med extern finansiering, kommer sannolikt en större del av kostnaderna för utredning och detaljplaner uppstå före beslut och därmed inte ingå i projektkostnaderna utan istället belasta idrottsnämndens driftbudget. Utredningskostnader som uppstår avser exempelvis kravspecifikation och annat innehåll till de avtal som behöver tecknas. Därutöver kan kostnader för detaljplaner behöva bekostas av idrottsnämnden i ett tidigt skede.

Vidare finns ett stort behov att anpassa förvaltningens organisation och tillföra ny kompetens för att möta det nya uppdraget med servicekedjor/lotsfunktion och för att kunna hantera projekt med extern finansiering. Dessa projekt kräver stor kompetens och utökade resurser för kravställning, framtagande av avtal och beslutsunderlag. Efter eventuella beslut tillkommer uppföljning av tecknade entreprenadavtal under byggperioden och därefter hyresavtal alternativt driftavtal, och även här ökar resursbehovet med antal projekt som realiserar.

I verksamhetsplan 2022 har nämnden avsatt cirka 10 mnkr för SISAB projekt och externa projekt. Detta är kostnader som inte fanns fram till för några år sedan. I takt med att fler projekt med extern finansiering blir aktuella eller går in i andra skeden kommer ytterligare kostnader tillkomma och mer budgetmedel behöva avsättas.

Friluftsverksamhet

Idrottsförvaltningen har ett avtal med en extern entreprenör där skötsel och spårning för skidor i Ågesta ingår. Den spårning som ingår i avtalet är för natursnö, vid spårning i konstsnow så ingår inte det i kostnaden för avtalet men kan avropas. Denna kostnad ingick inte i beräknad kostnad när spåret togs i drift. Beräknad kostnad för detta är cirka 0,8 mnkr och den kostnaden ingår i upptagna kostnader i *bilaga*.

I kommande avsnitt om investeringar beskrivs önskvärda investeringar inom friluftsområdet

som inte kan inrymmas inom den långsiktiga investeringsplanen. Om budgetmedel tillförs kommer driftkostnaderna, framför allt kapitalkostnaderna, att öka. Detta beskrivs i avsnittet om investeringar.

Idrottsplatser och sportfält

Sedan ett antal år tillbaka har uppdragen för avdelningen för idrottsverksamhet utomhus utökats utan att resurserna utökats i samma omfattning. Det har tillkommit fler konstgräsplaner och med beslutet att 0-taxan gäller året runt för barn och ungdomar har intresset för att träna på vintern ökat. Det innebär att fler fotbollsplaner ska snöröjas under vintersäsongen. Beslutet innebär även att ishallssäsongen utökas när fler barn och ungdomar kommer vilja träna, spela cuper och arrangera läger under sommarhalvåret.

Utbudet av vinteraktiviteter har utökats de senaste åren. När det finns natursnö så är förväntningarna att de ska spåras på så många ställen som möjligt. Antal snökanoner har utökats och snötillverkning sker framför allt på Ågesta, Stadion, Gärdet och Spånga IP. Snötillverkningen kan ske under vissa väderbetingelser, vilket innebär att det ofta måste ske på natten under övervakning av personal.

Med fler uppdrag krävs det mer utrustning och maskiner men även behovet av underhållet av maskinerna och utrustningen ökar samt tiden för personalens fordons- och utrustningsvård.

För att klara ovanstående utökningar har förvaltningen organiserat sig i så kallad stordrift. Det innebär att vissa idrottsplatser inte längre har någon stationerad personal utan har områdeslag och maskinpark som är mer flexibla och jobbar över ett större område.

Förvaltningen ser dock att alla dessa uppdrag inte kan genomföras med nuvarande resurser. Utökningen har skett succesivt och organisationen har ställt om utefter de utökade kraven men nu är verksamheten i ett läge som innebär att antingen behövs mer resurser eller reducering av uppdragen.

Avdelningen för idrottsverksamheten utomhus har bemannade anläggningar från kl 06:30-24:00 på vardagar, kl 07:00-21:00 på lördagar samt kl 07:00-23:45 på söndagar med lokala avvikelser. Antal medarbetare per anläggning varierar mellan 3 – 9 personer beroende på storleken på anläggningen vilket gör att det är svårt att hinna med alla uppdrag och rutiner. På flertalet av anläggningarna utövas treveckorsschema vilket medför arbetspass var tredje vecka på 32 timmar lördag och söndag. Ledig dag förläggs både före och efter dessa arbetspass men det är fortfarande ansträngande för medarbetarna med så långa arbetspass. Flera medarbetare har valt att sluta på grund av schemaläggningen och olika försök har prövats för att få till ett mer attraktivt arbetstidsschema men det är mycket svårt att få till något bättre med nuvarande resurser. För att införa bättre arbetstidsscheman och klara av den utökade verksamheten, utöver den som består av nya anläggningar som ingår i *bilaga*, krävs en resursförstärkning med 12 personer inom hela avdelningen för idrottsverksamhet utomhus. Detta motsvarar cirka 6 mnkr.

Nolltaxa året runt

Från och med 2022 har de föreningar som uppfyller kriterierna för nolltaxa rätt till nolltaxa året runt. Detta gör att efterfrågan ökar under ickesäsong. Fler anläggningar måste vara öppna under längre tid och så ökar även nyttjandet under övrig tid. Utöver ovan nämnda schemaförstärkning för utomhusidrotten så beräknas även el och fjärrvärmekostnaderna öka med cirka 2-3 mnkr per säsong. Kvarvarande avtal med ishallsföreningar medför att ett behov om kompensation till dessa under ickesäsong finns. Enligt avtalen med ishallsföreningarna har dom rätt att boka in och sälja tider under ickesäsong, en försäljning som påverkas av beslutet om nolltaxa året runt.

Även för idrottshallar beräknas en ökad efterfrågan under sommaren vilket medför ökade kostnader när fler hallar behöver vara öppna under längre tid.

Avyttring av äldre fordon

För att kunna följa stadens policy och miljökrav för fordon kommer förvaltningen behöva avyttra cirka 5 bilar per år framöver och därefter istället leasa bilarna. Leasingkostnaden för 5 bilar beräknas till cirka 0,3 mnkr per år. Detta innebär att kostnaderna kommer öka med 0,3 mnkr per år under de kommande åren.

Fritidsbanker

I stadens budget 2022 avsattes 2 mnkr för fritidsbanker som stadsdelsnämnder startar upp. För 2022 fick idrottsnämnden dessa budgetmedel i avstämningsärendet för att sin tur fördela vidare till berörda stadsdelsnämnder. Förvaltningen tycker det är viktigt att budgetmedel avsätts i stadens budget även kommande år för de stadsdelsnämnder om bedriver fritidsbanker, det vill säga platser där det är möjligt att låna frilufts- och idrottsutrustning kostnadsfritt för att prova på olika aktiviteter och därmed minska hindren att testa olika aktiviteter.

IT-kostnader

Förvaltningen ansvarar för ett flertal egna verksamhetssystem och e-tjänster, bland annat Stockholms stads näst största e-tjänst Aktivitetsbokningen. Flera system är verksamhetskritiska.

Förvaltningen är i stort behov av ett nytt boknings- respektive föreningsstödssystem. Under 2020-2021 genomfördes en upphandling av nytt IT-system inom ramavtal som hanteras av Kommentus Inköpscentral. Förvaltningen valde att avbryta den upphandlingen och kommer under 2022 göra två separata upphandlingar för att kunna få lösningar som är bättre anpassade för staden både avtalsmässigt, verksamhetsmässigt och ekonomiskt. Förvaltningens e-tjänst för båtplatsskö är också i behov av modernisering och ett nytt system, vilket kommer att driftsättas 2022. De nya systemen kommer att generera stora införandekostnader 2022-2024 samt ökade driftkostnader när systemen är på plats i och med att de gamla och omoderna systemen som ersätts med nya haft en låg driftkostnad. Kostnaderna beräknas öka med flera miljoner per år när systemen är på plats.

Hyreskostnader

Huvuddelen av idrottsanläggningarna hyrs från fastighetsnämnden och kostnadsutvecklingen påverkas i hög utsträckning av de investeringar som beslutas för nybyggnation och upprustning av anläggningar samt av fastighetsnämndens kostnader för underhåll och drift. Självkostnadshyror till fastighetsnämnden uppgår i verksamhetsplan 2022 till 430,9 mnkr.

Enligt fastighetskontorets beräkningar ökar idrottsnämndens självkostnadshyror med 64,3 mnkr under budgetperioden. Huvuddelen av ökningen avser ökade kapitalkostnader för nya planerade anläggningar och upprustningar av befintliga anläggningar.

För inhyrda anläggningar hos övriga hyresvärdar tillkommer ökade hyror för anläggningar som hyrs av SISAB.

På längre sikt, från 2024 och framåt gör förvaltningen bedömningen att hyreskostnaderna kommer att öka eftersom flera samverkansavtal beslutats för projekt med extern finansiering. För staden som helhet finns det ekonomiska fördelar med dessa projekt, men för idrottsnämnden kommer kostnaderna att öka och en budgetkompensation krävs för att nämnden ska kunna kliva in i dessa projekt.

Ansvar för arrenden, intäkter och kostnader

I kommunfullmäktiges budget 2021 har fastighetsnämnden och idrottsnämnden ett gemensamt uppdrag att utreda hur idrottsnämndens arrenden kan överföras till fastighetsnämnden för att renodla båda nämndernas verksamhet.

Det pågår redan diskussioner om att överföra cirka 15 avtal som tillsammans har en intäkt om cirka 0,4 mnkr. Om avtalen överförs kommer idrottsnämndens intäkter minska med motsvarande. Utöver direkta kostnader ser förvaltningen att en möjlig konsekvens av en överföring av arrenden är att avgifterna för de som arrenderar marken kan komma att öka i vissa fall. Förvaltningen ser då att kostnaderna för hyresstöd till föreningar som arrenderar mark sannolikt kommer att öka med uppskattningsvis 3-4 mnkr. Exempelvis pågår diskussioner för närvarande med Spånga tennis och bordtennisklubb samt Mälarhöjden tennisklubb. Om stöd ska utgå kommer att avgöras från fall till fall.

Kapitalkostnader

Utvecklingen av nämndens kapitalkostnader, motsvarande den långsiktiga investeringsplanen, redovisas i *bilaga*.

Idrottsförvaltningen ser ett behov av en utökad investeringsplan för maskiner, inventarier och friluftsverksamhet som beskrivs under avsnittet om investeringar. En utökning utöver investeringsplanen skulle medföra att kapitalkostnaderna ökar.

3.2 Investeringar

Investeringar inom idrottsnämndens budget

Enligt kommunfullmäktiges budget 2023 uppgår idrottsnämndens investeringsplan till 34,1 mnkr 2023, 33,6 mnkr 2024 och 32,6 mnkr 2025.

Det är viktigt för driften av anläggningarna att maskiner och inventarier successivt kan bytas ut. Idrottsnämndens maskinpark är relativt gammal och kostnaderna för reparationer och underhåll är höga. Utöver att kontinuerligt byta ut maskiner och inventarier i befintliga anläggningar tillkommer utrustning i nya anläggningar. Detta medför att mindre resurser kan läggas på reinvesteringar i det befintliga beståndet. Enligt budget 2022 uppgår nämndens budget för maskiner och inventarier 2023-2026 till 17,0 mnkr per år.

För att kunna inrymma utbyte av befintliga inventarier och maskiner, ser idrottsförvaltningen ett behov av utökade medel för investeringar till planerade nya anläggningar. Utöver att det krävs för en effektiv drift krävs även utökade medel för att uppnå målen i beslutad miljöhandlingsplan, exempelvis för att byta ut äldre arbetsfordon och maskiner.

Under 2023-2025 tillkommer flera nya anläggningar, exempelvis Mälarhöjdens ishall och flera bollplaner, en del med tillhörande ispist. På grund av osäkerhet när olika projekt blir klara längre fram i perioden är det svårt att uppskatta behov utöver ram längre fram. Kopplat till projekt som genomförs av fastighetsnämnden ser förvaltningen ett utökat behov under 2023 om cirka 4 mnkr. Projekt som kan bli aktuella att genomföra tillsammans med externa aktörer kommer också att innebära ett utökat behov av budget för maskiner, inventarier och säkerhet. En annan gränsdragning kan bli aktuell i de externa projekten vilket medför att investeringsbehovet kan bli något större än i övriga projekt. För perioden 2024 till och med 2026, beroende på vilka projekt som blir av och när, ser förvaltningen ett behov av utökad ram på upp till cirka 50 mnkr totalt. I detta ingår även projektet som pågår tillsammans med St:Erik Markutveckling AB att skapa en ny stor idrottsanläggning i Ulvsunda.

Det utökade behovet av maskiner och inventarier som beskrivs ovan är det behov som förvaltningen ser som mest prioriterat, men utöver detta finns även ett stort behov inom friluftsverksamheten som inte inryms inom den långsiktiga investeringsplanen vid sidan av planerat underhåll. Nedan beskrivs de behov som förvaltningen bedömer är mest prioriterat inom friluftsverksamheten.

I budget 2022 erhöll nämnden 5,0 mnkr 2022, 1,5 mnkr 2023 och 1,0 mnkr 2024 för Bergsundsstrand. Det är osäkert om planerad utbyggnad av laddstruktur kommer kunna ske som beräknat 2022 beroende på om tillstånd beviljas för utbyggnaden, däremot kvarstår underhållsbehovet för 2022 och kommande år.

Under 2023 finns ett stort behov av fortsatta underhållsåtgärder avseende motionsspåret i Hel-lasgården om cirka 2,0 mnkr som förvaltningen bedömer kan inrymmas inom den långsiktiga investeringsplanen för planerat underhåll om inget oförutsett behov uppstår.

Ställverket i Hammarbybacken är mycket gammalt och förvaltningen ser ett behov av att byta ut detta. Inledningsvis finns ett behov av utredning om cirka 0,4 mnkr avseende vilka åtgärder som behövs. Utgiften uppskattas till cirka 4,5 mnkr och projektet kan genomföras 2024-2025.

Fortsatt utredning av utvecklingen av Ågesta friluftsområdet med bland annat VA anslutning behövs, uppskattad utgift cirka 0,5 mnkr. I Ågesta behöver nämnden långsiktigt få fram vatten och avlopp, toaletter och en större parkering. Fastighetsnämnden är markägare och ansvarar för Bonäsvägen som behöver upprustas och där eventuellt VA-ledningarna kan dras. Det medför att alla projekt påverkar varandra och ett helhetsgrepp behöver tas tillsammans med fastighetsnämnden. Det går i dagsläget inte att säga något om omfattningen, utredning måste ske först. Preliminärt uppskattas utgiften till cirka 10 mnkr och projektet skulle kunna genomföras 2024-2025.

Det finns ett behov av att utveckla parkeringen i Ågesta, vilket skulle kosta cirka 10 mnkr. Anläggningen är välbesökt och parkeringsplatsen blir ofta överfull, vilket innebär störningar för busstrafiken. Projektet kan genomföras 2025.

Ridstigen i Farstanäset behöver dras om för att få en säkrare passage över en bilväg och dessutom finns ett underhållsbehov. Projektet skulle kunna genomföras 2023 och beräknas kosta cirka 5,0 mnkr.

Parkeringen vid Hammarbybacken behöver asfalteras vilket uppskattas kosta cirka 2,5 mnkr. Parkeringen har grusunderlag idag och vid kraftig nederbörd eller snösmältning kan det innebära att parkeringen blir lerig och får stora vattenpölar.

Det behövs en ny latrintömningsstation, eventuellt vid Ålsten. Att se över möjligheterna att få till fler latrintömning var ett uppdrag i budget 2022. Projektet kan genomföras 2024-2025 och beräknas kosta cirka 10 mnkr.

4 Lokalförsörjningsplan

Stockholm ska fortsätta utvecklingen mot en levande, inkluderande, öppen och modern idrotts- och evenemangsstad. Målet med lokalförsörjningsplanen är att använda stadens resurser på bästa sätt. Så långt det är möjligt ska lokaler för idrott samnyttjas med andra verksamheter så som skolidrott. Lokalförsörjningsplanen är ett verktyg för att staden ska kunna planera det långsiktiga behovet av lokaler. Den ska ge en samlad bild av stadens lokalförsörjning och utgör ett viktigt led i arbetet med att uppnå ett effektivt resursutnyttjande. Stadens investeringar i nybyggnation görs för att lösa långsiktiga behov som inte kan tillgodoses inom befintligt bestånd.

Ett växande Stockholm innebär att efterfrågan på idrottsanläggningar och ytor för fysisk aktivitet kommer att öka ytterligare till följd av förväntad befolkningsökning. Samtidigt är behovet av ytterligare anläggningar redan idag större än utbudet vilket innebär att det behöver tillkomma nya anläggningar i såväl befintliga områden som i delar av staden där mer omfattande stadsutveckling planeras. Eftersom underskottet på idrottsanläggningar är så stort kommer det

ta många år att bygga ikapp och det kommer behövas att både kommunen och privata aktörer hjälps åt. Anläggningar och ytor för fysisk aktivitet behövs för många olika typer av idrotter och aktiviteter. Stadens målsättning är att kunna erbjuda idrottsanläggningar som passar alla oavsett ambitionsnivå eller önskad organisationsform. Parallellt med befolkningsökningen har också önskemålen från olika idrotter om att kunna utöva respektive idrott året om blivit fler de senaste åren vilket ställer andra krav på anläggningarna. Vid sidan om att planera för nya anläggningar i den omfattning som krävs så finns också behov av att underhålla och reinvestera i befintliga anläggningar så att det anläggningsutbud som finns idag kan bibehållas och utvecklas. För att tillgodose de behov av anläggningar som identifierats i denna strategi behövs samverkan såväl inom stadens organisation som med idrottsrörelsen och det privata näringslivet.

De nya anläggningar som planeras ska tillgodose den föreningsorganiserade idrottens behov, men därutöver är det viktigt att planeringen även tar stor hänsyn till anläggningar som nyttjas för idrott i andra organisationsformer samt egenorganiserad spontanidrott och motion.

Behovet av nya anläggningar beräknas med hjälp av nyckeltal för de vanligaste anläggnings-typerna. Idrottsförvaltningen har arbetat med en översyn av nyckeltalen, där större hänsyn tas till den enskilda anläggningens storlek och därigenom dess bidrag till den totala anläggningskapaciteten. I december 2021 tog idrottsnämnden beslut om *Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026*. Strategin är framtagen i dialog med Stockholms idrottsförbund och specialidrottsförbunden. Strategin ska tas upp för politiskt beslut i kommunfullmäktige under 2022. Nyckeltal innefattar de anläggningskategorier där det finns en tillräckligt stor volym parallellt med ett visst mått av standardisering. Det bör noteras att man med hjälp av dessa nyckeltal kan identifiera en del av det totala anläggningsbehovet, men att det därutöver finns många typer av anläggningar och ytor för vilka det också finns behov. Detta gäller till exempel spontanidrottsytor samt olika typer av specialanläggningar för specifika idrotter.

Idrottsnämnden har ett nära samarbete med utbildningsnämnden och planerar gemensamt för framtida lokaler för bägge nämndernas behov. Idrottsnämnden har, i likhet med staden i stort, också i uppgift att verka för att möjliggöra extern finansiering av nya anläggningar och lokaler som ett komplement till de investeringar staden planerar för.

Idrottsnämnden hyr majoriteten av alla idrottsanläggningar av fastighetsnämnden men har även hyresavtal med andra fastighetsägare, bland andra Förvaltnings AB Lunden, Rikspolisstyrelsen, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och Akademiska Hus.

4.1 Sammanfattning

Behovet av nya anläggningar beräknas med hjälp av nyckeltal för de vanligaste anläggnings-typerna. Idrottsförvaltningen har arbetat med en översyn av nyckeltalen, där större hänsyn tas till den enskilda anläggningens storlek och därigenom dess bidrag till den totala anläggningskapaciteten. I december 2021 tog idrottsnämnden beslut om *Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026*. Strategin är framtagen i dialog med Stockholms idrottsförbund och specialidrotts-

förbunden. Strategin ska tas upp för politiskt beslut i kommunfullmäktige under 2022. Nyckeltal innefattar de anläggningskategorier där det finns en tillräckligt stor volym parallellt med ett visst mått av standardisering. Det bör noteras att man med hjälp av dessa nyckeltal kan identifiera en del av det totala anläggningsbehovet, men att det därutöver finns många typer av anläggningar och ytor för vilka det också finns behov. Detta gäller till exempel spontanidrottsytor samt olika typer av specialanläggningar för specifika idrotter.

Nyckeltalen för samtliga berörda anläggningstyper har tagits fram utifrån att det idag råder ett underskott av anläggningar. Behoven redovisas nedan för stadens sammantaget till år 2030. Eftersom det idag råder ett underskott föreligger ett behov av att till 2030 hantera både det underskott som finns idag samt behovet av tillkommande anläggningar utifrån prognosticerad befolkningsökning.

Enligt framtagna nyckeltal är behovet för hela staden till 2030 enligt befolkningsprognos 2021 följande:

18,5 konstgräsplaner

26 idrottshallar

6,75 ishallar (exklusive befintliga ishallar som behöver ersättas under perioden)

3 nya simhallar samt kapacitetsökning i de simhallar som rustas upp alternativt ersätts.

1,25 friidrottsanläggningar

Samplanering för fullstora idrottshallar sker för att för utbildningsnämndens del säkerställa förfoganderätten dagtid och för idrottsnämndens del säkerställa möjligheterna för föreningslivet på kvällar och helger. Beslut om samplanering tas i genomförandebeslut i respektive nämnd. Uppdraget kring samplanering innebär att SISAB, fastighetsnämnden, utbildningsnämnden och idrottsnämnden har ett nära samarbete för planering av fullstora hallar. Idrottshallar som i nuläget är aktuella för samplanering är bland annat Björnboda och Stora Sköndal. Vid samplanering uppstår ibland problem med att idrottsbehovet och skolbehovet skiljer sig åt tidsmässigt, vilket till viss del beror på det bedömda underskottet av idrottshallar i olika delar av staden. Detta är en fråga som förvaltningarna kontinuerligt arbetar med. För att tillgodose behovet av skolplatser kan tidsplanen för idrottshallar behöva anpassas efter utbildningsnämndens tidsplan för nya skolor. I vissa fall bör det dock kunna studeras om det ur ett ekonomiskt och stadsbyggnadsmässigt perspektiv kan vara möjligt att uppföra idrottshallar innan byggnation av skola sker.

För att tillgodose behov av nya idrottsanläggningar samt upprustning av befintliga samverkar staden även med externa aktörer. Dessa kan avlasta de offentliga investeringsmedlen och bidra till att fler ändamålsenliga anläggningar kan tillkomma, vilket ger bättre förutsättningar för att kunna tillgodose behovet av idrottsytor i den växande staden. Ett övergripande mål i arbetet att involvera fler privata aktörer i byggandet av samhällsfastigheter såsom idrottsanläggningar är att öka möjligheten att tillgodose den volym fastigheter som kommer behövas i den snabbt växande staden. Idrottsnämnden har under 2021 inrättat en lotsfunktion som kan ta

emot och kanalisera förfrågningar från privata aktörer som vill uppföra idrottsanläggningar eller bedriva verksamhet inom idrott. Därigenom skapas bättre förutsättningar för privata aktörer att i större omfattning bidra till samhällsbygget. Idrottsanläggningar som planeras att uppföras av extern aktör med staden som hyresgäst är bland annat idrottshallar i Slakthusområdet, Vårbergs IP och Brännkyrka.

4.2 Planeringsförutsättningar

I december 2021 tog idrottsnämnden beslut om *Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026*. Strategin är framtagen i dialog med Stockholms idrottsförbund och specialidrottsförbunden. Strategin ska tas upp för politiskt beslut i kommunfullmäktige under 2022.

Strategi för idrottsanläggningar är en utgångspunkt för planering och prioritering när staden bygger nya idrottsanläggningar i Stockholm. För att tillgodose de behov av anläggningar som identifierats i denna strategi behövs samverkan såväl inom stadens organisation som med idrottsrörelsen och det privata näringslivet. Tillgång och närhet till anläggningar och ytor för fysisk aktivitet är en av nycklarna för att nå Stockholms stads mål om ökad fysisk aktivitet. Stadens idrottsanläggningar ska, genom att vara funktionella, väl underhållna och lätt tillgängliga, bidra till att minska trösklarna för fler stockholmare att vara fysiskt aktiva. I Stockholm ska det finnas en bredd i anläggningsutbudet för att tillvarata alla invånares intressen. Stockholm ska erbjuda idrottsanläggningar för bredd-, motions- och spontanidrott där en del av anläggningarna även ska kunna användas för tävlingsidrott på hög nivå. Stadens anläggningar ska finnas till för alla och syfta till att möjliggöra för fler stockholmare att börja idrotta eller motionera. Stockholms stads strategi för idrottsanläggningar syftar därför också till att öka jämställdheten och minska ojämlikheten bland de som är fysiskt aktiva. Strategin är uppdelad i fyra huvuddelar där det inledande avsnittet beskriver ett urval av andra styrdokument i staden som berör strategin för idrottsanläggningar. I strategins andra del identifieras de strategier som på ett övergripande plan genomsyrar arbetet med att utveckla utbudet av idrottsanläggningar. Den tredje delen beskriver behovsanalysen för olika typer av idrottsanläggningar, vilken följs av en fjärde del som redogör för de arbetssätt och inriktningar som staden ska arbeta efter för att utveckla utbudet av idrottsanläggningar.

Stadens strategi för idrottsanläggningar är en av pusselbitarna för att dels bidra till att nå hållbarhetsmålen i Agenda 2030 gällande social-, ekonomisk- och miljömässig hållbarhet och dels nå målet om ökad fysisk aktivitet i det idrottspolitiska programmet. För att förbättra folkhälsan genom fysisk aktivitet riktas särskilt fokus mot grupper som idag är inaktiva utifrån jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. De övergripande strategier som presenteras nedan i form av jämställdhet, jämlikhet, klimat och miljö samt bredd i utbud ska genomsyra stadens arbete med anläggningsutbudet och finnas med genomgående i övriga delar av denna strategi. I de fall målkonflikter uppstår vid exempelvis prioriteringar mellan olika anläggningstyper ska stadens idrottspolitiska program tillsammans med de övergripande strategierna vara vägledande för att bidra till långsiktig måluppfyllelse.

4.3 Bedömd hyreskostnadsutveckling

Nämndens totala hyreskostnader för anläggningar och förvaltningskontor uppgår till 497,7 mnkr i verksamhetsplan 2022. I tabellen nedan redovisas beräknade förändringar av hyreskostnaderna under åren 2022-2025.

<i>mnkr</i>	2022	2023	2024	2025
Hyra fastighetskontoret	430,9	459,2	493,2	501,8
Övriga förhyrda anläggningar	62,2	63,2	63,2	63,2
Förvaltningskontor	4,6	4,6	4,6	4,6
Summa lokalkostnader	497,7	527,0	561,0	569,6
<i>Förändring jämfört med 2022</i>		29,3	63,3	71,9

Ökningen av hyreskostnaderna består främst av hyror till fastighetsnämnden där främst förändringar i kapitalkostnader för pågående och planerade investeringar ger årliga hyreshöjningar. Hyrorna till fastighetsnämnden beräknas öka med 70,9 mnkr totalt mellan åren 2022 och 2025.

För inhyrda anläggningar hos övriga hyresvärdar tillkommer ökade kostnader för inhyrning från SISAB. Nämndens nuvarande hyreskontrakt för Liljeholmshallarna upphör 31 mars 2024. Därefter är det osäkert om hallarna kommer kunna fortsätta hyras. För övriga anläggningar beräknas normal indexuppräknning.

Utvecklingen av hyreskostnader åren 2025-2031 samt 2032-2040 kommer främst påverkas av storleken på den långsiktiga investeringsplanen för idrottsanläggningar hos fastighetsnämnden samt på hur många idrottshallar nämnden på sikt kommer att hyra av SISAB och andra hyresvärdar.

Det pågår för närvarande flera diskussioner och en del projekt i tidigt skede med externa intressenter om finansiering av idrottsanläggningar vilket även det kan få stor påverkan på nämndens kommande hyreskostnader. Dessa ingår inte ovanstående tabell.

4.4 Samverkan

Uppdraget kring samplanering innebär att SISAB, fastighetsnämnden, utbildningsnämnden och idrottsnämnden har ett nära samarbete för planering av fullstora hallar.

Samplanering innebär att för utbildningsnämndens del säkerställa förfoganderätten dagtid och för idrottsnämndens del att säkerställa möjligheterna för föreningslivet på kvällar och helger. Beslut om samplanering tas i genomförandebeslut i respektive nämnd. Vid samplanering uppstår ibland problem med att idrottsbehovet och skolbehovet skiljer sig åt tidsmässigt, vilket till viss del beror på det bedömda underskottet av idrottshallar i olika delar av staden. Detta är en fråga som förvaltningarna kontinuerligt arbetar med. För att tillgodose behovet av skolplatser kan tidsplanen för idrottshallar behöva anpassas efter utbildningsnämndens tidsplan för nya

skolor. I vissa fall bör det dock kunna studeras om det ur ett ekonomiskt och stadsbyggnadsmässigt perspektiv kan vara möjligt att uppföra idrottshallar innan byggnation av skola sker.

Idrottshallar som i nuläget är aktuella för samplanering redovisas i nedanstående tabell per stadsdelsområde.

SDO	Samplaneringsprojekt
Bromma	Ny F-9 skola och idrottshallar inom Ulvsundaprogrammet
Enskede-Årsta-Vantör	Ny F-9 skola och idrottshall inom Årstafältet 1
Enskede-Årsta-Vantör	Ny F-9 skola och idrottshall i Steningeparken/Årstastråket
Enskede-Årsta-Vantör	Ny F-9 skola och idrottshall inom Årstafältet 3
Enskede-Årsta-Vantör	Ny gymnasieskola samt idrottshall i Slakthusområdet
Enskede-Årsta-Vantör	Eventuell samverkan ny skola "Svedjaren"/Hagsåtra IP inom program Rågsved-Hagsåtra
Farsta	Ny F-9 skola inom Stora Sköndal samt idrottshall i området. Möjlig samplanering
Hägersten-Älvsjö	Två nya skolor och två idrottshallar inom programmet för Älvsjö-Örby
Hägersten-Älvsjö	Tillbyggnation av Nybohovsskolan samt ny idrottshall
Hässelby-Vällingby	Björnbodaskolan gammal permanent skola samt tillfälliga lokaler ersätts med en ny F-9 skolbyggnad samt idrottshall
Hässelby-Vällingby	En till två skolor inom program för Vinsta-Johannelund samt idrottshall (Nälstastråket)
Kungsholmen	Kristinebergshöjden/Hornsberg. Samverkan med grund- och gymnasieskolor inom stadsdelen.
Norrmalm	Rödabergsskolans tillbyggnation samt ny idrottshall
Norrmalm	Ny grund- och gymnasieskola inom programmet för Hagastaden samt idrottshall
Rinkeby-Kista	Ny skola och idrottshall vid Dalhagens bollplan
Rinkeby-Kista	Ny skola och idrottshall i relation till nybyggnation vid Finlandsgatan, Akalla
Skarpnäck	Skarpnäcks skolas tillbyggnation samt ny idrottshall
Skarpnäck	Ny idrottshall vid Nytorps gårde samt kapacitetsökning av Hammarbyskolan Södra
Spånga-Tensta	Ny skola och idrottshall inom programmet för Bromstensstaden
Södermalm	Ny skola och idrottshall inom programmet för Henriksdalshamnen/ Nordöstra Sjöstaden
Östermalm	Ny skola och sim- och idrottshall i Loudden
Östermalm	Ny skola och idrottshall i Frihamnen

I tabellen ovan förekommer ett antal möjliga projekt där idrottsförvaltningens respektive utbildningsförvaltningens behov skiljer sig åt tidsmässigt. Dessa beskrivs kortfattat nedan:

Ny F-9 skola och idrottshall i Steningeparken/Årstastråket (Enskede-Årsta-Vantör)

Skolbehovet ligger nu inom tidsspannet 2035-2040, vilket sett ur idrottsförvaltningens perspektiv är långt senare än behovet av idrottshall på platsen infaller. Stadsdelsområdet Enskede-Årsta-Vantör är redan idag underförsatt av idrottshallar och då stadsdelsområdet därutöver förväntas ha en påtaglig befolkningstillväxt i åldersgruppen 7-20 år under ett antal år kommer behovet av nya idrottshallar vara fortsatt stort. Det geografiska läget nära innerstaden medför också att en idrottshall på denna plats kan bidra till att avlasta stadsdelsområden där det är svårt att fullt ut tillgodose behovet av idrottshallar.

Ny F-9 skola och idrottshall inom Årstafältet 3 (Enskede-Årsta-Vantör)

Skolbehovet ligger nu inom tidsspannet 2035-2040, vilket sett ur idrottsförvaltningens perspektiv är långt senare än behovet av idrottshall på platsen infaller. Stadsdelsområdet Enskede-Årsta-Vantör är redan idag underförsatt av idrottshallar och då stadsdelsområdet därutöver förväntas ha en påtaglig befolkningstillväxt i åldersgruppen 7-20 år under ett antal år kommer behovet av nya idrottshallar vara fortsatt stort. Det geografiska läget nära innerstaden medför också att en idrottshall på denna plats kan bidra till att avlasta stadsdelsområden där det är svårt att fullt ut tillgodose behovet av idrottshallar.

Eventuell samverkan ny skola "Svedjaren"/Hagsätra IP inom program Rågsved-Hagsätra

Skolbehovet ligger nu inom tidsspannet 2034-2040, men idrottsförvaltningens bedömning är att behovet av idrottshall ligger betydligt närmre i tid. Stadsdelsområdet Enskede-Årsta-Vantör är redan idag underförsatt av idrottshallar och då stadsdelsområdet därutöver förväntas ha en påtaglig befolkningstillväxt i åldersgruppen 7-20 år under ett antal år kommer behovet av nya idrottshallar vara fortsatt stort. Det kan noteras att stadsdelsområdet i dagsläget helt saknar fullstora idrottshallar och de hallar som finns i planeringen på kortare sikt är samtliga belägna i de nordliga delarna av stadsdelsområdet

Ny grund- och gymnasieskola inom programmet för Hagastaden samt idrottshall (Norr-malm)

Skolbehovet ligger efter 2030, vilket är senare än idrottsförvaltningens bedömda behov av idrottshall på platsen. Det finns redan idag ett stort underskott av idrottshallar inom Norrmalms stadsdelsområde. Skolans tidsplan är osäker. Utbildningsförvaltningen har behov 2031–2032 men det är möjligt att skolan behövs tidigare på grund av flytt av en annan skolverksamhet.

Ny skola och idrottshall i relation till nybyggnation vid Finlandsgatan, Akalla (Rinkeby-Kista)

Skolbehovet ligger nu inom tidsspannet 2030-2035, vilket sett ur idrottsförvaltningens perspektiv är långt senare än behovet av idrottshall på platsen infaller. Stadsdelsområdet Rinkeby-Kista är redan idag underförsatt av idrottshallar och då stadsdelsområdet därutöver förväntas ha en påtaglig befolkningstillväxt i åldersgruppen 7-20 år under ett antal år kommer behovet av nya idrottshallar vara fortsatt stort. Skolprojektet kan komma att omlokaliseras till annan plats i Akalla eller tas bort.

Ny skola och sim- och idrottshall Loudden (Östermalm)

Skolbehovet ligger nu inom tidsspannet 2035-2040, vilket sett ur idrottsförvaltningens perspektiv är senare än behovet av idrottshall på platsen infaller. Idrottshallen behövs inte enbart för att tillgodose behovet av idrottshallar inom Östermalms stadsdelsområde utan även för att täcka upp ett aggregerat behov för hela norra innerstaden.

Ny skola och idrottshall i Frihamnen (Östermalm)

Skolbehovet ligger nu inom tidsspannet 2035-2040, vilket sett ur idrottsförvaltningens perspektiv är långt senare än behovet av idrottshall på platsen infaller. Idrottshallen behövs inte enbart för att tillgodose behovet av idrottshallar inom Östermalms stadsdelsområde utan även för att täcka upp ett aggregerat behov för hela norra innerstaden.

4.5 Kommunal verksamhet - annan än pedagogisk verksamhet**4.5.1 Nuläge 31 januari 2022**

I takt med att staden växer behöver också antalet idrottsanläggningar bli fler för att kunna möta upp en ökad efterfrågan. Tillgången på olika anläggningstyper varierar idag mellan de olika stadsdelsområdena och det finns idag ett underskott av vissa anläggningstyper inom stadens olika delar. De nya anläggningar som planeras ska tillgodose den föreningsorganiserade idrottens behov, men även ta hänsyn till den typ av anläggningar som i huvudsak nyttjas för idrott i andra organisationsformer inklusive egenorganiserad idrott och motion. Behovet av nya anläggningar beräknas med hjälp av nyckeltal för de vanligaste anläggningstyperna. Idrottsnämnden har ett nära samarbete med utbildningsnämnden och planerar gemensamt för framtida lokaler för bägge nämndernas behov. Idrottsnämnden har, i likhet med staden i stort, också i uppgift att verka för att möjliggöra extern finansiering av nya anläggningar och lokaler som ett komplement till de investeringar staden planerar för.

Idrottsförvaltningen har arbetat med en översyn av nyckeltalen, där större hänsyn tas till den enskilda anläggningens storlek och därigenom dess bidrag till den totala anläggningskapaciteten. I december 2021 tog idrottsnämnden beslut om *Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026*. Strategin är framtagen i dialog med Stockholms idrottsförbund och specialidrottsförbunden. Strategin ska tas upp för politiskt beslut i kommunfullmäktige under 2022.

Idrottsnämnden har i uppdrag att i samverkan med utbildningsnämnden arbeta för ett ökat nyttjande av idrottshallar och årligen i lokalförsörjningsplanen analysera och redovisa till kommunstyrelsen hur nyttjandegraden utvecklas. Idrottsnämnden ska i lokalförsörjningsplanen 2022 föreslå ett nyckeltal för årlig löpande uppföljning av uppdraget.

Förvaltningen föreslår följande nyckeltal: *Andel bokade timmar totalt av bokningsbara timmar i fullstora och stora idrottshallar under skoltid*. För närvarande finns ingen möjlighet att dela upp bokade timmar på grundskola, gymnasieskola, fristående skolor och kommunala skolor. Nuvarande system ger inte de möjligheterna men när ett nytt verksamhetssystem är på plats kommer nyckeltalet att kunna utvecklas.

4.5.2 Lokalbehov för annan kommunal verksamhet

Staden slår i det idrottspolitiska programmet fast att målet med programmet är att stimulera fler stockholmare att bli fysiskt aktiva och att Stockholms stads vision är att alla stockholmare utövar idrott och motion utifrån egna önskemål och förutsättningar. Vid planering av nya anläggningar ska därför hänsyn tas till de prioriterade målgrupperna i det idrottspolitiska programmet och särskild vikt ska läggas vid önskemål från de grupper som idag visar lägst nivå av fysisk aktivitet.

Det bör betonas att det med hänsyn till ekonomiska förutsättningar och marktillgång är svårt att i alla delar av staden fullt ut tillgodose den efterfrågan av idrottsanläggningar som finns, vilket inte minst gäller i de tätbebyggda centrala stadsdelsområdena. I de fallen behöver även tillgången till anläggningar i närliggande stadsdelsområden analyseras för att bedöma om dessa kan bidra till att uppfylla behovet genom att stadsdelsområden med ett överskott av anläggningar kan komplettera områden som uppvisar underskott.

Stockholms stad disponerar och sköter eller upplåter mer än 400 idrottsanläggningar av varierande art. Detta innefattar såväl publika simhallar och stora idrottsplatser som gymnastiksalar i skolor och anläggningar dedikerade för spontanidrott. Dessa anläggningar är fördelade över hela staden, även om det finns lokala variationer i utbud. I jämförelse med andra större kommuner i landet och Stockholms kranskommuner har Stockholms stad överlag en lägre anläggningstäthet per invånare. I studier av antalet genomförda aktiviteter inom den organiserade barn- och ungdomsidrotten uppvisar Stockholm emellertid relativt höga nivåer i jämförelse med många andra kommuner.

Beroende på typ av anläggning och idrott identifierar staden behoven av idrottsanläggningar på olika sätt. För vissa anläggningstyper och idrotter har staden, i dialog med berörda specialidrottsförbund och RF-SISU Stockholm, resonerat kring specifika nyckeltal som stöd för att analysera behovet kvantitativt medan behoven för många andra idrotter och motionsformer kräver mer av kvalitativa analyser i samråd med idrottsrörelsen, invånarna, näringslivet och andra aktörer i regionen. Intresset för volymmässigt mindre idrotter är i en del fall också mer trendkänsligt, vilket gör att det är svårare att göra antaganden om det kvantitativa behovet över tid med utgångspunkt från historik samt dagens situation. Detta ställer i sig krav på staden att tillhandahålla ett flexibelt lokalutbud som kan anpassas efter förändringar i efterfrågan. I vissa fall kan det vara svårt för staden att erbjuda alla de olika typer av lokaler och ytor som de enskilda idrotterna ser ett behov av, vilket innebär att delar av lokalbehovet behöver tillgodoses i andra lokaler än de som staden tillhandahåller. Det ingår dock i idrottsnämndens uppdrag att bevaka frågan och lotsa intresserade aktörer vidare i de fall staden inte själva kan uppbringa de lokaler som efterfrågas. Utöver stadens anläggningar finns det även exempel på anläggningar som drivs i föreningsregi eller i stiftelseform som kompletterar det utbud som staden tillhandahåller. Behoven av utvecklade och nya idrottsanläggningar är inte heller enbart knutna till möjlig verksamhetsyta utan servicefunktioner som omklädningsrum, läktarkapacitet, förrådsytor, ytor för verksamhetsdrift och skötsel är också viktiga att beakta.

Standarder kring utformning för olika anläggningstyper är ett viktigt verktyg vid planeringen för att göra anläggningarna så ändamålsenliga som möjligt. I standarderna beskrivs de tekniska och funktionsmässiga krav som behöver uppfyllas för respektive anläggningstyp. Syftet är att dessa ska fungera som stöd vid projektering och byggnation så att förutsägbarheten inom det enskilda projektet ökar, vilket i sig underlättar och snabbar på processen samt möjliggör ett kostnadseffektivt genomförande.

Avstånd till idrottsanläggningar

Idrottsförvaltningen tog som underlag till den tidigare långsiktiga investeringsplanen fram riktvärden för rimliga avstånd till idrottsanläggningar från bostaden. I den utredningen som då togs fram studerades genom geografisk analys speciellt tillgängligheten till idrottshallar, konstgräsplaner, simhallar, ishallar, friidrottsanläggningar och utomhusbassänger. Analyser gjordes av närheten och besöksstrycket på de olika anläggningstyperna för att få en uppfattning om vilka områden som har bättre eller sämre tillgång till idrottsanläggningar. Avstånden som anges nedan bygger på antaganden om rimliga avstånd från bostaden. Upplevelsen av tillgängligheten kan utöver det faktiska avståndet också påverkas av på vilket sätt det är möjligt att ta sig till anläggningarna med hänsyn till hur infrastrukturen kring respektive anläggning ser ut. Det bör betonas att detta är just riktvärden och att lokalisering av nya anläggningar behöver studeras utifrån förutsättningar på respektive plats. Utgångspunkten är den övergripande strategin om ett jämlikt utbud av idrottsanläggningar i staden, där en geografisk spridning eftersträvas.

Rimliga avstånd och restider till idrottsanläggningar			
Anläggningstyp	Närhet		Rimlig restid med kollektivtrafik*
	Mycket bra	Ganska bra	
Bollplan allmänt	0,5 km	1 km	
Bollplan 11-spelsplan	1,5 km	2,5 km	
Idrottshall allmänt	1 km	2 km	
Idrottshall fullstor	2 km	4 km	10 min
Simhall	2 km	4 km	10 min
Ishall	3 km	5 km	10 min
Konstfrusen isbana	1,5 km	3 km	
Friidrottsanläggning	2 km	4 km	10 min
Utomhusbad	5 km		20 min

*Här ingår inte tiden för att ta sig till och från buss, tunnelbana och andra färdmedel.

Nyckeltal för idrottsanläggningar

För att kunna göra antaganden om behoven av olika typer av idrottsanläggningar har staden identifierat nyckeltal, där behovet av idrottsanläggningar inom olika kategorier beräknas mot antal barn och unga och förväntad demografisk utveckling av dessa grupper i stadens olika delar.

Nyckeltalen är uträknade på olika sätt för olika idrotter beroende på hur anläggningarna används och hur många utövare idrotterna har. Vissa anläggningstyper används uteslutande av föreningar och andra till största delen av allmänheten. Idrottsrörelsen och staden har en samsyn om att det idag råder ett underskott av idrottsanläggningar i Stockholms stad. Den verkliga svåra frågan är dock hur stort detta underskott faktiskt är för att därigenom kunna kvantifiera behovet av nya anläggningar. Eftersom det saknas legala definitioner för i vilken omfattning kommunen ska tillhandahålla anläggningar för idrott och fysisk aktivitet saknas också fasta referensvärden för vad som är ett rimligt utbud i förhållande till befolkningens storlek och sammansättning. Det finns inte heller något juridiskt ramverk som slår fast vilken typ av idrottsanläggningar kommunen ska tillhandahålla utan snarare är det respektive idrotts historiska framväxt rent organisatoriskt som påverkat vilka typer av anläggningar som kommunen av hävd byggt samt tillhandahållit utifrån det organiserade föreningslivets behov och önskemål. I arbetet med att ta fram de nya nyckeltalen har staden i samverkan med de berörda specialidrottsdistriktsförbunden samt RF-SISU Stockholm diskuterat vad som kan bedömas vara rimliga nivåer över tid.

Utgångspunkten för om behovet av en anläggningstyp bedöms kunna beskrivas med hjälp av ett kvantitativt nyckeltal är att anläggningstypen i fråga uppvisar ett tillräckligt mått av volym i antal anläggningar kombinerat med ett visst mått av möjlig standardisering. Anläggningstyperna vars behov beräknas med hjälp av nyckeltal antas därutöver vara anläggningar som det över tid kommer finnas ett stort behov av, även om intresset för att utöva olika idrotter kan variera över tid med hänsyn till attitydförändringar, trender och samhällsutvecklingen i stort.

De anläggningstyper för vilka staden tagit fram nya nyckeltal är konstgräsplaner, idrottshallar, ishallar, simhallar, där nyckeltal definieras för linbanor samt undervisningsbassänger och friidrottsanläggningar. Nyckeltalen bygger på ett viktningssystem, där den enskilda anläggningens bidrag till helheten har värderats enligt en poängskala, vilket ger ett sammantaget anläggningssvärde för respektive anläggningstyp. Som exempel finns år 2021 sammanlagt 110 konstgräsplaner i staden, men omräknat enligt viktningssystemet så har dessa ett sammantaget anläggningssvärde av 82,75. Respektive anläggningskategori har delats in i två till fyra poängnivåer undantaget simanläggningarna som har tvånyckeltal som syftar till att beskriva behovet av linbanor i stora bassänger samt behovet av undervisningsbassänger. Hur anläggningsspoängen har beräknats för respektive anläggningskategori, vilket nyckeltal som har definierats för respektive anläggningstyp samt vilket underskott nyckeltalet indikerar beskrivs nedan.

Konstgräsplaner

Poänggraderas utifrån storlek

11-spelsplan = 1,0

9-spelsplan = 0,75

7-spelsplan = 0,5

5-spelsplan = 0,25

Sammantaget anläggningsvärde 2021: 82,75

Nyckeltal (antal barn och unga 7-20 år per anläggning): 1450

Behov enligt nyckeltal 2021: 98

Underskott 2021 (behov 2021 - sammantaget värde 2021): 15,25

Idrottshallar

Poänggraderas utifrån storlek

Fullstor idrottshall = 1,0 (hallar som uppfyller spelmått 20x40 m)

Ej fullstor idrottshall = 0,75 (som ej fullstora idrottshallar räknas de idrottshallar staden upplåter för föreningsverksamhet, i vilka fullstora spelmått inte uppnås. Mindre skolidrottshallar och gymnastiksalor ingår inte i denna sammanställning. För att tillkommande hallar ska räknas in ska dessa uppnå minst spelmått 18x36 m)

Sammantaget anläggningsvärde 2021: 50,5

Nyckeltal (antal barn och unga 7-20 år per anläggning): 1950

Behov enligt nyckeltal 2021: 73

Underskott 2021 (behov 2021 - sammantaget värde 2021): 22,5

Ishallar

Poänggraderas utifrån funktion

Vanlig ishall = 1,0

Enklare ishall med mer begränsade funktioner = 0,75

Sammantaget anläggningsvärde 2021: 10,5

Nyckeltal (antal barn och unga 7-20 år per anläggning): 8680

Behov enligt nyckeltal 2021: 16,5

Underskott 2021 (behov 2021 - sammantaget värde 2021): 6

Simhallar

Separata nyckeltal för linbanor samt undervisningsbassänger.

Specialfunktioner i simhallar, så som möjligheter för simhopp samt förutsättningar för vattenpolo och konstsimm har inte inkluderats i nyckeltalet, då dessa behov är svåra att fånga in med hjälp av ett standardiserat nyckeltal. Behov av dessa funktioner och ytor hanteras därför kvalitativt inom ramen för de enskilda simhallsprojekten.

Linbana = 1 st. 25 m linbana = 1,0 (1 st. 50 m linbana = 2,0). Linbanor i simhallar där allmänheten saknar tillgång ges halva värdet.

Undervisningsbassäng = 1,0 (beräknas utifrån åldersgruppen 5-9 år)

Linbanor

Sammantaget anläggningsvärde 2021: 121

Nyckeltal (antal barn och unga 7-20 år per linbana): 840

Behov enligt nyckeltal 2021: 169

Underskott 2021 (behov 2021 - sammantaget värde 2021): 48

Undervisningsbassänger

Sammantaget anläggningsvärde 2021: 14

Nyckeltal (antal barn och unga 5-9 år per undervisningsbassäng): 2560

Behov enligt nyckeltal 2021: 21

Underskott 2021 (behov 2021 - sammantaget värde 2021): 7

Friidrottsanläggningar

Poänggraderas utifrån funktion och tillgänglighet för friidrotten.

Utgångspunkten för att en anläggning ska inkluderas i sammanställningen är att den har rundbanor för löpning. Östermalms IP saknar rundbanor men har inkluderats i sammanställningen då omfattningen av den organiserade friidrotten som bedrivs på anläggningen är relativt stor.

Friidrottshallar räknas som specialanläggningar och ingår därför inte i sammanräkningen. Det sammantagna värdet av anläggningar kan öka

genom att nya anläggningar tillkommer, men kan även ske genom en uppgradering av befintliga anläggningar genom att dessa utvecklas med ytterligare funktioner alternativt görs mer tillgängliga för friidrott.

Fullt utrustad friidrottsanläggning med god tillgänglighet = 1,0

Fullt utrustad friidrottsanläggning med begränsad tillgänglighet = 0,75

Friidrottsanläggning med begränsade funktioner, till exempel färre löparbanor och begränsade förutsättningar för kast = 0,5

Enklare friidrottsanläggning med rundbanor = 0,25

Sammantaget anläggningsvärde 2021: 7,7

Nyckeltal (antal barn och unga 7-20 år per anläggning): 16700

Behov enligt nyckeltal 2021: 8,5

Underskott 2021 (behov 2021 - sammantaget värde 2021): 0,75

Behoven av anläggningar analyseras på geografisk nivå och det lokala behovet beskrivs utifrån stadens 13 stadsdelsområden, där utgångspunkten är att förhållandena ska vara så jämlika som möjligt mellan stadens olika delar. I praktiken behöver emellertid hänsyn tas till förutsättningar inom respektive geografi och av detta skäl behöver de kvantitativa analyserna som tas fram med hjälp av nyckeltalen kompletteras med kvalitativa analyser om var och när nya anläggningar kan tillkomma. I områden där det med hänsyn till bland annat marktillgång är svårare att tillgodose behoven kommer det i planeringen behöva studeras hur ett underskott i ett område kan kompenseras med ett överskott i ett annat. Målet bör alltså vara att hantera

identifierade behov lokalt så långt som möjligt, men det betonas att planeringen av nya idrottsanläggningar är nära sammankopplad med stadsutvecklingen i stort. Detta medför att behovet av idrottsanläggningar i tid och rum inte nödvändigtvis sammanfaller med stadens övriga planer, inte minst med utgångspunkten att det bedöms finnas ett underskott av anläggningar i vissa områden idag.

Övrigt anläggningsbehov för organiserad idrott

De anläggningstyper vars behov identifierats med hjälp av nyckeltal utgör endast en del av det totala behovet av idrottslokaler och idrottsytor, även om idrotterna som efterfrågar de stora anläggningstyperna attraherar en majoritet av alla aktiva, åtminstone vad gäller föreningsorganiserad verksamhet.

Intresset för volymmässigt mindre idrotter är i vissa fall mer trendkänsligt, vilket gör det svårare att göra antaganden om det kvantitativa behovet över tid med utgångspunkt från historik samt dagens situation. Detta ställer i sig krav på staden att tillhandahålla ett flexibelt lokalutbud som kan anpassas efter förändringar i efterfrågan samt lokaler och ytor som kan användas av flera olika idrotter.

Behovet av lokaler och anläggningar för olika idrotter har historiskt hanterats på olika sätt beroende på de olika idrotternas framväxt. Idrotter som organisatoriskt har sitt ursprung i de stora folkrörelserna har generellt sett bedrivit verksamhet på kommunala anläggningar av hävd medan idrotter med annan historisk bakgrund som till exempel vissa racketsporter ofta löst sina lokalbehov i andra typer av anläggningar. Därtill finns många idrotter som haft en stark tillväxt under senare delen av 1900-talet och inledningen av 2000-talet, som ofta behövt lösa sina lokalbehov utifrån de möjligheter som stått till buds. Ett exempel på detta är flera av kampsporterna som ofta hänvisats till att lösa sina lokalbehov hos privata hyresvärdar, då det varit svårt för staden att tillhandahålla de lokaler och ytor som efterfrågats. Staden har möjlighet att stötta de föreningar som bedriver verksamhet i egna lokaler alternativt hyr in sig i en lokal genom idrottsnämndens föreningsstöd. I viss mån kommer staden att inrymma denna typ av lokaler, för exempelvis kampsport, i nybyggnationer. En avgörande fråga när det gäller vilka idrotter staden ska försörja med anläggningar är också nära kopplad till olika idrotters skiftande kommersiella potential eftersom staden i enlighet med kommunallagen inte ska snedvrider konkurrensen genom att tillhandahålla anläggningar och lokaler som skulle kunna tillhandahållas av privata aktörer på en fri marknad. Detta kan emellertid innebära att de ekonomiska trösklarna för att utöva dessa idrotter höjs, vilket riskerar att utesluta mer resurs-svaga grupper. I vissa fall kan det finnas ett värde i att staden agerar kompensatoriskt för marknaden för att upprätthålla jämlika förutsättningar för idrott. Detta skulle till exempel innebära att i områden där marknaden inte har ett intresse av att uppföra en viss anläggningstyp så kan staden istället uppföra anläggningen.

Bland de större idrotterna för vilka nyckeltal inte tagits fram ingår ridsporten, där staden för närvarande tillhandahåller fem anläggningar i olika delar av staden. Dessa anläggningar ägs av staden genom fastighetsnämnden, men hyrs av idrottsnämnden som i sin tur hyr ut i andra

hand till olika ridskolor, som bedriver verksamhet på anläggningarna. I dialog med Stockholms ridsportförbund har det konstaterats att inriktningen inom denna anläggningsstrategi bör vara att utveckla befintliga anläggningar så att de kan göras så ändamålsenliga som möjligt.

Gymnastik är en annan stor idrott, där det är svårt att beskriva det totala behovet med hjälp av nyckeltal, då gymnastikens olika inriktningar ställer olika typer av krav på de anläggningar där verksamheten bedrivs. Gymnastik bedrivs idag i mindre skolidrottshallar och gymnastiksal, i idrottshallar särskilt anpassade för gymnastik samt i utpräglade gymnastikhallar. Lokalbehoven behöver därför inhämtas i dialog med föreningar och specialförbund, så att staden följer behovet för tävlingsgymnastiken med fler specialanläggningar/anpassningar av idrottshallar.

En anläggningstyp som är högt efterfrågad av stockholmarna är utomhusbassänger. Dessa anläggningar fungerar ofta som tydliga lokala målpunkter i de områden där de är belägna. I takt med att staden växer är det av stor vikt att de befintliga anläggningarna kan underhållas och utvecklas samt om behov med hänsyn till teknisk status föreligger ersättas med nya anläggningar. Många av utomhusbassängerna har behov av utvecklade funktioner, i form av bland annat utökad omklädningskapacitet och förrådsutrymmen.

Spontanidrott

Vid sidan av behovet av idrottsanläggningar för den organiserade idrotten finns ett stort behov av ytor och lokaler som är tillgängliga för spontant idrottande, det vill säga idrottande som inte förutsätter medlemskap i förening eller annan organisation. En utgångspunkt för stadens spontanidrottsytor är att de ska vara fritt tillgängliga, att aktivitet ska kunna utövas närhelst det passar den enskilde utövaren och fungera i samklang med lokalsamhället.

Det sammantagna behovet av spontanidrottsytor är svårt att kvantifiera, men i de kvalitativa analyserna av var nya anläggningar och ytor bör tillskapas behöver existerande anläggningar och hur dessa används studeras för att nya anläggningar och ytor i möjligaste mån ska kunna komplettera befintligt utbud. Det är stor skillnad på det spontana idrottandet i olika områden i staden, vilket innebär att behovet behöver analyseras utifrån geografisk kontext. I vissa områden där nivåerna av spontant idrottande är lägre behövs kanske mer av anlagda ytor för att därigenom locka olika grupper till aktivitet medan det i andra delar av staden med högre nivåer av spontant idrottande kan handla mer om underhåll och komplettering av funktioner.

Behovet av spontanidrottsytor identifieras genom samverkan mellan stadens olika nämnder och bolag, men invånarnas önskemål om nya och utvecklade anläggningar och ytor har också stor betydelse för vilka anläggningar staden ska satsa på. Bland de anläggningar som nyttjas för spontant idrottande märks motionsspår, utegym och motorikbanor, men även anläggningar för exempelvis skateboard och beachvolleyboll. Spontanidrottsytor finns på både mark som är detaljplanlagd för idrottsändamål liksom på allmän platsmark i exempelvis parker. Det bör även noteras att en stor del av det spontana idrottandet sker på mark som inte primärt är anlagd för ändamålet så som parkvägar, badplatser och skogsområden. Det är viktigt att det dessutom finns anlagda ytor och lokaler för spontanidrott som liknar de anläggningar som

används för den organiserade idrotten. Exempel på detta är fotbollsplaner och basketplaner som inte kan bokas för föreningsverksamhet. Staden planerar för fler anläggningar där konstgräsplaner också anläggs med underliggande ispist, vilket möjliggör spontan skridskoåkning vintertid. Stadens mål är att det till 2030 ska finnas åtminstone en konstfrusen isbana för spontan skridskoåkning per stadsdelsområde.

Planering och utveckling av spontanidrottsytor sker i dialog mellan berörda parter, till exempel idrottsnämnden, stadsdelsnämnder samt utbildningsnämnden. Under 2021/2022 har en *Strategi för spontanidrottsytor* tagits fram av idrottsnämnden i samverkan med berörda nämnder.

Specialanläggningar och evenemangsanläggningar

Specialanläggningar finns för exempelvis gymnastik och friidrott och behovet av ytterligare specialanläggningar analyseras i samverkan med berörda specialförbund. Särskilda teknikhallar för fotboll och friidrott är en typ av specialanläggning som det bedöms finnas ett behov av att tillföra på strategiskt valda platser i olika delar av staden.

Ofta får dessa specialanläggningar med hänsyn till sin särart ett större upptagningsområde än bara den egna kommunen. Av detta skäl studeras dessa ur ett regionalt perspektiv så att kommunernas satsning på olika typer av specialanläggningar står i proportion till det regionala behovet. Specialanläggningar med betydande omgivningspåverkan så som exempelvis anläggningar för motorsport är svåra att inrymma inom stadens gränser och för att hantera behovet av dessa behövs samarbete inom regionen. Ett exempel på en specialanläggning som uppförts i Stockholms stad de senaste åren är den skridsko- och bandyhall som färdigställdes på Gubbängens IP 2020. Denna anläggning har finansierats och uppförts av Stockholms stad, men försörjer i praktiken ett större geografiskt område. Detta är alltså ett exempel på en anläggning med ett regionalt upptagningsområde, vilket kan jämföras med en regional anläggning, där en formaliserad samverkan mellan flera kommuner utgjort grunden för anläggningens tillkomst.

Utöver att tillhandahålla anläggningar för breddidrottens behov har Stockholms stad även ambitionen att vara en internationell evenemangsstad. För att det ska vara möjligt behöver staden även kunna erbjuda evenemangsarenor som uppfyller de krav som berörda idrotter ställer för större arrangemang. I dialogen med de större idrottsförbunden har flera av dessa påtalat behovet av ytterligare anläggningar och arenor som kan användas för dessa ändamål. Fler anläggningar med större publikkapacitet innebär ökade möjligheter för Stockholm att tilldelas större idrottsevenemang, vilket är positivt för stadens varumärke samtidigt som det kan generera ett ökat intresse hos barn och unga för de aktuella idrotterna. I budget för 2022 har idrottsnämnden i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder, privata aktörer samt i dialog med idrottsförbunden utreda och hitta en placering av en idrotts- och evenemangshall med en publikkapacitet om cirka 5 000 personer.

Samverkan med externa aktörer

För att tillgodose behov av nya idrottsanläggningar samt upprustning av befintliga behöver staden även samverka med externa aktörer för att stadens egna investeringar ska kunna kompletteras med privata investeringar. Dessa kan avlasta de offentliga investeringsmedlen och bidra till att fler ändamålsenliga anläggningar kan tillkomma, vilket ger bättre förutsättningar för att kunna tillgodose behovet av idrottsytor i den växande staden. Det är dock viktigt att analysera de långsiktiga driftkostnaderna för denna typ av lösningar samt utveckla arbetet med behovs- och konsekvensanalyser. I valet mellan eget ägande och extern inhyrning ska det alternativ väljas som bäst tillgodoser stadens behov och som uppfyller kommunfullmäktiges mål. Valet mellan de två alternativen ska ske utifrån ett helhetsperspektiv avseende stadens finansiella och organisatoriska förutsättningar att tillhandahålla effektiva lokaler för verksamheten.

Ett övergripande mål i arbetet att involvera fler privata aktörer i byggandet av samhällsfastigheter såsom idrottsanläggningar är att öka möjligheten att tillgodose den volym fastigheter som kommer behövas i den snabbt växande staden. Att hålla tillbaka stadens investerings- och reinvesteringsvolymer i det fall kapitalkostnader och räntor ökar är ytterligare ett motiv till att samarbeta mer med privata aktörer. Berörda nämnder ska utöka samarbetet med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer.

Det finns många alternativa tillvägagångssätt för att möjliggöra fler privata investeringar i idrottsanläggningar, men det bör betonas att de olika modellerna innebär utmaningar kopplade till ekonomiska såväl som juridiska och fastighetsrelaterade frågor. Idrottsnämnden har under 2021 inrättat en lotsfunktion som kan ta emot och kanalisera förfrågningar från privata aktörer som vill uppföra idrottsanläggningar eller bedriva verksamhet inom idrott. Därigenom skapas bättre förutsättningar för privata aktörer att i större omfattning bidra till samhällsbygget.

En avgörande fråga när det gäller vilka idrotter vars utbud av anläggningar staden ska försörja är också nära kopplad till olika idrotters skiftande kommersiella potential eftersom staden i enlighet med kommunallagen inte ska snedvrider konkurrensen genom att tillhandahålla anläggningar och lokaler som skulle kunna tillhandahållas av privata aktörer på en fri marknad. Detta gäller exempelvis vissa racketsporter samt gymverksamhet. Det finns en risk om staden inte investerar alternativt hyr in sig i anläggningar för dessa former av idrott att de ekonomiska trösklarna för att utöva dessa idrotter höjs, något som riskerar att utestänga mer resurs-svaga grupper från efterfrågade verksamheter. Staden ska bevaka spridningen av dessa anläggningstyper och agera kompensatoriskt i de fall det är tillämpligt.

4.5.3 Planerade lokalförändringar för år 2023-2030 (första planeringsperioden)

Förvaltningen föreslår i budgetunderlaget att staden fortsatt satsar på att bygga fler fullstora idrottshallar. Till 2030 föreslås ytterligare 21 hallar uppföras av fastighetsnämnden alternativt inhyras av SISAB eller annan extern aktör. De idrottshallar fastighetsnämnden planerar att bygga är belägna vid Nytorps gårde (Hammarbyhöjdens idrottshall), i Kristineberg (tre hallar), intill Skarpnäcks skola, samt på Hagsätra IP. Idrottsförvaltningen arbetar tillsammans med stadens bolag S.t Erik Markutveckling AB för en anpassning av det tidigare bryggeriet i Ulvsunda för idrottsändamål, en anläggning som ska inrymma fyra idrottshallar samt även ytterligare lokaler för andra idrottsändamål. Flera idrottshallar planeras att uppföras av extern aktör med staden som hyresgäst. Detta gäller planerade idrottshallar i Slakthusområdet, Vårbergs IP och Brännkyrka (tre hallar). Idrottsförvaltningen samplanerar även fullstora idrottshallar med utbildningsförvaltningen/SISAB, bland annat i Björnboda och Stora Sköndal. Utöver de hallar som planeras uppföras av fastighetsnämnden alternativt inhyras av SISAB eller annan extern aktör, planerar SISAB/utbildningsförvaltningen att uppföra icke fullstora hallar som ändå kommer föreningslivet till del. Förvaltningen utreder även placeringar för fyra enkla hallar samt en ny hall i Järva/Kista.

Under perioden planeras för ytterligare 28 konstgräsplaner, varav 9 stycken 11-spelsplaner. Ett antal konstgräsplaner föreslås dessutom anläggas med underliggande ispist så att de kan nyttjas för skridskoåkning vintertid. En ny sim- och idrottshall föreslås i Skarpnäck som utöver att täcka ett utökat behov av simhallar också skulle kunna ersätta något eller några av de mindre bad som står inför större renoveringar. En ny stor idrottsplats föreslås på Bällsta IP med en specialanläggning för friidrott i form av en friidrottshall samt en fullvärdig utomhusanläggning för friidrott. En ny permanent ishall föreslås på Skarpnäcks sportfält, då behov finns av att ersätta den tillfälliga ishall som finns på Kärrtorps IP idag. Flera ishallar står med tillfälliga lösningar som under planeringsperioden behöver ersättas med permanenta lösningar, däribland ishallen på Östermalms IP samt den temporära hall som uppförts på Zinkensdamms IP.

Flera av stadens simhallar står inför stora renoveringsbehov under planeringsperioden, bland annat Vällingby sim- och idrottshall och Eriksdalsbadet. Idrottsnämnden bedömer överlag att behovet av nya simanläggningar är stort under perioden och utöver ny sim- och idrottshall i Skarpnäck planerar nämnden för nya sim- och idrottshallar på Årstafältet samt i Norra Djurgårdsstaden. Genomförandet av dessa ligger dock efter 2030 i nuvarande förslag till investeringsplan. Därtill finns behov av att ersätta Västertorps sim- och idrottshall, vilket beskrivs närmare under rubriken *Externa inhyrningar*.

Ett antal projekt pågår där idrottsmark planeras att exploateras för bostadsändamål eller skolor. Idrottsförvaltningen arbetar med dessa projekt i enlighet med stadens principer för kompensationsinvesteringar. Grundläggande vid ianspråktagande av idrottsmark eller idrottsanläggningar för exempelvis bostadsbyggande är att exploateringsprojektet ska bära kostnaderna

och att kompensationsinvesteringen sedan ska prioriteras i den ordinarie budgetprocessen. Bland annat planeras en ombyggnad av Stadshagens IP på grund av exploatering. I samband med detta planeras också att göra Kristineberg till ett idrottscenter med tre nya idrottshallar, upprustad läktare och löparbana samt en 11-spelsplan på Kristinebergs BP. En ny plats för 7-spelsplan utreds.

Behov av ersättningsytor finns också bland annat i Riksby, där en befintlig bollplan tas i anspråk för exploatering samt på Bromstens IP, där idrottsytor kommer tas i anspråk för en ny skola.

Externa inhyrningar

Mot bakgrund av stadens utmaningar med en växande befolkning och stora investeringskostnader kan flera lösningar med privat finansiering vara nödvändiga. Idrottsnämnden utreder möjligheten för inhyrning av fyra idrottshallar samt utrymmen för flera andra idrotter i det före detta ölbryggeriet i Ulvsunda. Diskussioner pågår med St. Erik Markutveckling AB om ett inhyrningsavtal i den tidigare tapphallen som i sådant fall skulle byggas om för idrottsändamål. Ett hyresavtal skulle då kunna ingå som en del i en eventuell framtida försäljning av fastigheten. Nämnden hyr idag Liljeholmshallarna av en privat fastighetsägare, ett hyresavtal som sträcker sig fram till 2024. Anläggningens framtid är osäker med hänsyn till eventuellt kommande stadsutveckling kring Liljeholmen. Av detta skäl behöver nämnden se över behoven i dess närområde för att ha möjlighet att kunna ersätta lokalerna.

Västertorps sim- och idrottshall är en av de äldre anläggningarna som är i behov av upprustning. En stadsövergripande process pågår för att möjliggöra en ny anläggning i dess närhet, en anläggning som ska bekostas med externa investeringsmedel. Exploateringsnämnden har sedan tidigare markanvisat ett område till idrottsnämnden i Mellanbergsparken för detta ändamål. Målsättningen är att befintlig anläggning ska kunna nyttjas fram till dess att en ny står klar i dess närhet.

Utredningar pågår även om möjligheten till finansiering med extern aktör av flera andra projekt, bland annat för att ersätta ishallen på Sättra IP och samtidigt utöka med ytterligare en ishall på platsen, samt en multihall på Vårbergs IP. Därtill pågår diskussioner om att överlåta Brännkyrkahallen och Gubbängshallen, två anläggningar som står inför omfattande renoveringsbehov, till privata intressenter. Tre nya hallar planeras även att uppföras av extern aktör med staden som hyresgäst vid nuvarande Brännkyrkahallen. Idrottsförvaltningen har i uppdrag att utreda möjligheten för en ny permanent ishall på Zinkensdamms IP som kan ersätta den temporära hall som färdigställdes i början av 2021.

Behov till 2030 enligt nyckeltal

Nyckeltalen för samtliga berörda anläggningstyper har tagits fram utifrån att det idag råder ett underskott av anläggningar. Behoven redovisas nedan för stadens sammantaget, på regional delnivå (Västerort, Innerstaden, Söderort) samt på stadsdelsområdesnivå till år 2030. Eftersom det idag råder ett underskott föreligger ett behov av att till 2030 hantera både det underskott som nyckeltalen indikerar idag samt behovet av tillkommande anläggningar utifrån prognosticerad befolkningsökning.

Enligt framtagna nyckeltal är behovet för hela staden till 2030 enligt befolkningsprognos 2021 följande:

18,5 konstgräsplaner

26 idrottshallar

6,75 ishallar (exklusive befintliga ishallar som behöver ersättas under perioden)

3 nya simhallar samt kapacitetsökning i de simhallar som rustas upp alternativt ersätts.

1,25 friidrottsanläggningar

De kvantitativa behov som identifieras med hjälp av de framtagna nyckeltalen materialiseras sedermera i den stadsövergripande lokalförsörjningsplanen. Det kan noteras att de volymbehov som beskrivs ovan till stora delar återfinns i stadens investeringsplanering till 2030, men inom ett par anläggningskategorier medför de uppräknade behoven att ytterligare medel behöver avsättas samt att platser där anläggningarna kan uppföras behöver identifieras. Detta gäller bland behoven av fler konstgräsplaner och ishallar. Det kan noteras att de kvantitativa behoven kan förändras över tid, då dessa är kopplade till aktuell befolkningsprognos.

Beroende på var anläggningar finns idag samt vilken befolkningsutveckling som förväntas i olika delar av staden varierar behovet mellan stadens olika delar, vilket beskrivs i tabellen nedan.

Behov 2023-2030 per område

	Behov till 2030
Västerort (Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Hässelby, Bromma)	
Konstgräsplaner	5
idrotthallar	9,5
Ishallar	0
Simhallar - linbanor	19
Simhallar - undervisningsbassänger	0
Friidrottansläggningar	0,75
Söderort (Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Farsta, Hägersten-Älvsjö, Skärholmen)	
Konstgräsplaner	4,5
idrotthallar	7,5
Ishallar	4
Simhallar - linbanor	43
Simhallar - undervisningsbassänger	5
Friidrottansläggningar	0
Västerort (Östermalm, Kungsholmen, Norrmalm, Södermalm)	
Konstgräsplaner	9
idrotthallar	9
Ishallar	2,75
Simhallar - linbanor	0
Simhallar - undervisningsbassänger	1
Friidrottansläggningar	0,5

Redovisat på stadsdelsområdesnivå ser behoven till 2030 ut enligt nedan. Det bör noteras att det aggregerade behovet av nya anläggningar inom vissa kategorier blir större än behovet för hela staden eller distrikten, då ett omhändertagande av behoven i det separata stadsdelsområdet inte tar hänsyn till om behoven kan tillgodoses genom en överkapacitet i ett annat stadsdelsområde. Det kan exempelvis noteras att behovet av ytterligare friidrottsanläggningar ökar när respektive stadsdelsområde analyseras separat jämfört med när hela staden analyseras.

Behov 2023-2030 per stadsdelsområde

	Konstgräs- planer	idrotts- hallar	Is- hallar	Simhallar - linbanor	Simhallar - undervisnings- bassäng	Friidrotts- anläggningar
Rinkeby-Kista	2,75	2,25	0	5,5	0,5	0,5
Spånga-Tensta	0,5	2,25	0	2	0	0
Hässelby-Vällingby	0	1,5	0,75	10	1	0,25
Bromma	2	3	0	1	1	0,25
Kungsholmen	1	1,5	0,75	3	1	0
Norrmalm	3	3	1	10	1	0,5
Östermalm	0	2	0	5	0	0
Södermalm	5	2,5	1	0	0	0,5
Enskede-Årsta-Vantör	2	4,5	2	10	1,5	0
Skarpnäck	0	2	0	9	1	0
Farsta	1,5	0	0	5	0,5	0
Hägersten-Älvsjö	2,75	0,75	1,5	19	2	1
Skärholmen	0,25	0	0	1	0	0
Totalt:	20,75	25,25	7	80,5	9,5	3

4.5.4 Planerade lokalförändringar för åren 2031-2040 (andra planeringsperioden)

Under andra planeringsperioden finns det ett fortsatt behov av nya idrottsanläggningar så som idrottshallar, konstgräsplaner, ishallar och friidrottsanläggningar samt spontanidrottanläggningar och specialidrottsanläggningar. Renoveringar av simhallar kommer troligen fortgå under denna planeringsperiod. Kostnaden för renoveringar är mycket stora och behöver därför genomföras med ett längre tidsperspektiv för att sprida investeringsutgifterna över flera år. Under denna planeringsperiod borde det dock finnas möjligheter att utöka utbudet av simhallar då flera av de större renoveringarna eller ersättningen av simhallar bör vara genomförda. Förvaltningen bedömer att behovet av simhallar är stort under denna planeringsperiod.

Nämnden deltar i ett flertal programarbeten och detaljplaner där behovet av idrottsanläggningar bereds plats för denna planeringsperiod. Nämnden bevakar att behovet av idrottsanläggningar ska beredas utrymme när staden växer. I vissa fall handlar det också om att komprimera befintliga idrottsytor och finna innovativa lösningar för nya och befintliga idrottsanläggningar, där mer effektiv användning av både lokaler och mark kan behövas för att behoven ska kunna tillgodoses.

Behov 2031-2040 enligt nyckeltalen

Förutsatt att behoven av anläggningar till 2030 kan tillgodoses är behoven för hela staden nästkommande årtionde för att bygga i takt med den förväntade befolkningsökningen enligt prognos 2021 följande:

8 fullstora konstgräsplaner

6 fullstora idrottshallar

1,5 ishallar

1 ny simhall samt kapacitetsökning i de simhallar som rustas upp alternativt ersätts.

0,75 friidrottsanläggningar

Behoven under denna period är främst koncentrerade till Söderort och Västerort, där den största befolkningsökningen förväntas ske. I innerstaden förväntas en mer begränsad befolkningsutveckling även om befolkningen förväntas öka i vissa områden, däribland Norra Djurgårdsstaden. För behoven som uppstår denna planeringsperiod finns i de flesta fall ännu inte definierade projekt eller platser utan detta behöver identifieras som ett led i den fortsatta planeringen. Som nämnts ovan utgår behoven som beskrivs ovan från befolkningsprognos för 2021 samt gäller under förutsättning att behoven till 2030 kan hanteras, vilket innebär att ett ej tillgodosett underskott inom en anläggningskategori till 2030 medför att behovet för planeringsperioden 2031-2040 skrivs upp.

Förvaltningen föreslår i budgetunderlaget att staden fortsatt satsar på att bygga fler fullstora idrottshallar. Till 2040 föreslås ytterligare 10 hallar uppföras av fastighetsnämnden alternativt inhyras av SISAB eller annan extern aktör. Flertalet av dessa planeras som inhyrningar via SISAB.

4.6 Övrig information

4.6.1 Lokaler vars hyresavtal är uppsägningsbara inom tre år

Nämnden har i nuläget 5 stycken hyreskontrakt avseende anläggningar (det vill säga ej parkeringsplatser med mera) som är uppsägningsbara inom tre år. Nuvarande totalhyra för dessa kontrakt uppgår till 24,9 mnkr.

Bilaga

IdN 2023-2025